

Broedvogels van
SNL-objecten in Gelderland
in 2017

Vincent de Boer

Sovon-rapport 2017/49

Broedvogels van SNL-objecten in Gelderland in 2017

Vincent de Boer

Dit rapport is samengesteld in opdracht van de provincie Gelderland

---

provincie
GELDERLAND

Colofon

© Sovon Vogelonderzoek Nederland 2017

Dit rapport is samengesteld in opdracht van de provincie Gelderland

Wijze van citeren: de Boer V. 2017. Broedvogels van SNL-objecten in Gelderland in 2017. Sovon-rapport 2017/49. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Illustratie omslag: Joost van Bruggen

Opmaak: John van Betteray

ISSN-nummer: 2212 5027

Sovon Vogelonderzoek Nederland
Toernooiveld 1
6525 ED Nijmegen
e-mail: info@sovon.nl
website: www.sovon.nl

Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt d.m.v. druk, fotokopie, microfilm, of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Sovon en/of opdrachtgever.

Inhoud

Samenvatting	3
1. Inleiding	4
2. Gebiedsbeschrijving	5
3. Werkwijze en omstandigheden in 2017	7
3.1. Voorbereiding	7
3.2. Veldwerk	7
3.3. Interpretatie	7
3.4. Weersomstandigheden	7
3.5. Foutenmarges	8
4. Rapportagegebied 12 Hattem-Heerde	9
4.1. Gebiedsbeschrijving	9
4.2. Veldwerk	9
4.3. Resultaten	10
5. Rapportagegebied 14 De Klippen	11
5.1. Gebiedsbeschrijving	11
5.2. Veldwerk	11
5.3. Resultaten	12
6. Rapportagegebied 25 Tongeren	13
6.1. Gebiedsbeschrijving	13
6.2. Veldwerk	13
6.3. Resultaten	14
7. Rapportagegebied 98 Ruurlo	15
7.1. Gebiedsbeschrijving	15
7.2. Veldwerk	15
7.3. Resultaten	16
8. Rapportagegebied 103 Het Groote Veld	17
8.1. Gebiedsbeschrijving	17
8.2. Veldwerk	17
8.3. Resultaten	18
9. Rapportagegebied 108 Gelselaar en Geesteren	19
9.1. Gebiedsbeschrijving	19
9.2. Veldwerk	19
9.3. Resultaten	20
10. Rapportagegebied 112 Zieuwent	21
10.1. Gebiedsbeschrijving	21
10.2. Veldwerk	21
10.3. Resultaten	22
11. Rapportagegebied 115 Miste	23
11.1. Gebiedsbeschrijving	23
11.2. Veldwerk	23
11.3. Resultaten	24
12. Rapportagegebied 117 Meddo	25
12.1. Gebiedsbeschrijving	25

12.2. Veldwerk	25
12.3. Resultaten	26
13. Rapportagegebied 118 Ratum	27
13.1. Gebiedsbeschrijving	27
13.2. Veldwerk	27
13.3. Resultaten	28
14. Rapportagegebied 120 Kotten	29
14.1. Gebiedsbeschrijving	29
14.2. Veldwerk	29
14.3. Resultaten	30
Literatuur	31
Bijlagen	32
Bijlage 1. Lijst van te inventariseren soorten in 2017	32
Bijlage 2. Overzicht oppervlakte onderzocht beheertype per rapportagegebied	34
Bijlage 3. Soortkaarten kartering 2017	36

Samenvatting

In het kader van de monitoring van de Subsidieregeling Natuur en Landschap (SNL) heeft de Provincie Gelderland Sovon gevraagd een aantal objecten te inventariseren op broedvogels.

In het voorjaar van 2017 zijn met dit doel 11 SNL-rapportagegebieden geïnventariseerd op broedvogels. De objecten in de 11 rapportagegebieden liggen verspreid over de provincie Gelderland, met dit jaar de nadruk op de Achterhoek en de noordoostelijke Veluwe.

De objecten omvatten 2.517 hectare en bestaan grotendeels uit bos (voornamelijk beheertype N16.01 droog bos met productie 1.643 hectare en N15.02 dennen-, eiken- en beukenbos 291 hectare), aangevuld met kleinere oppervlaktes van 12 andere beheertypen.

Om zo veel mogelijk randeffecten te voorkomen en het veldwerk tegelijk zo efficiënt mogelijk te kunnen plannen, is in overleg met betrokken opdrachtge-

vers de begrenzing van de steekproefgebieden voor de Provincie Gelderland gecombineerd met dezelfde vraag in dezelfde rapportagegebieden van de Bosgroep Midden Nederland.

Er werden vijf inventarisatieronden uitgevoerd in maart - juli. Het is door de gekozen werkwijze niet mogelijk om de tijdsbesteding van de objecten voor de Provincie Gelderland weer te geven, los van de objecten voor de Bosgroep Midden Nederland. De bestede veldwerktijd is het totaal wat er in geheel Gelderland is besteed, inclusief de objecten van de Bosgroep Midden Nederland.

De totale oppervlakte geïnventariseerd terrein was 3.591 hectare (2.517 ha Provincie Gelderland, 1.074 ha Bosgroep Midden Nederland). In totaal is 603 uur en 25 minuten besteed aan veldwerk, wat neerkomt op ruim 10 minuten per hectare. In deze rapportage worden alleen de resultaten weergegeven die betrekking hebben op de objecten die voor de Provincie Gelderland zijn geïnventariseerd.

1. Inleiding

In het kader van de monitoring van de Subsidieregeling Natuur en Landschap (SNL) heeft de Provincie Gelderland Sovon gevraagd een groot aantal objecten in Gelderland te inventariseren op broedvogels die in het kader van SNL van belang zijn.

In het voorjaar van 2017 zijn met dit doel 11 SNL-rapportagegebieden geïnventariseerd op broedvogels. De objecten in de 11 rapportagegebieden liggen verspreid over de provincie Gelderland, met dit jaar de nadruk op de Achterhoek en de noordoostelijke Veluwe.

De objecten omvatten 2.517 hectare verdeeld over diverse eigenaren/beheerders. Ze bestaan grotendeels uit bos (voornamelijk beheertype N16.01 droog bos met productie 1.643 hectare en N15.02 dennen-, eiken- en beukenbos 291 hectare), aangevuld met kleinere oppervlaktes van 12 andere beheertypen en het type overige. De laatste betreffen gebiedsdelen zonder beheertype.

In de paragrafen per rapportagegebied zijn de oppervlaktes van de beheertypen weergegeven in tabelvorm.

Het veldwerk werd gedaan door Joost van Bruggen, James Lidster en Stef van Rijn met kleine bijdragen van Vincent de Boer en Daan Knoops.

Contactpersoon bij de Provincie Gelderland was Robbert Wolf. Een concept van dit rapport werd

doorgelezen door Robbert Wolf en Petra Verburg (Sovon), waarvoor veel dank.

Als laatste is natuurlijk een woord van dank op z'n plaats voor de gastvrijheid van eigenaars van de verschillende objecten waar het broedvogelonderzoek plaatsvond.

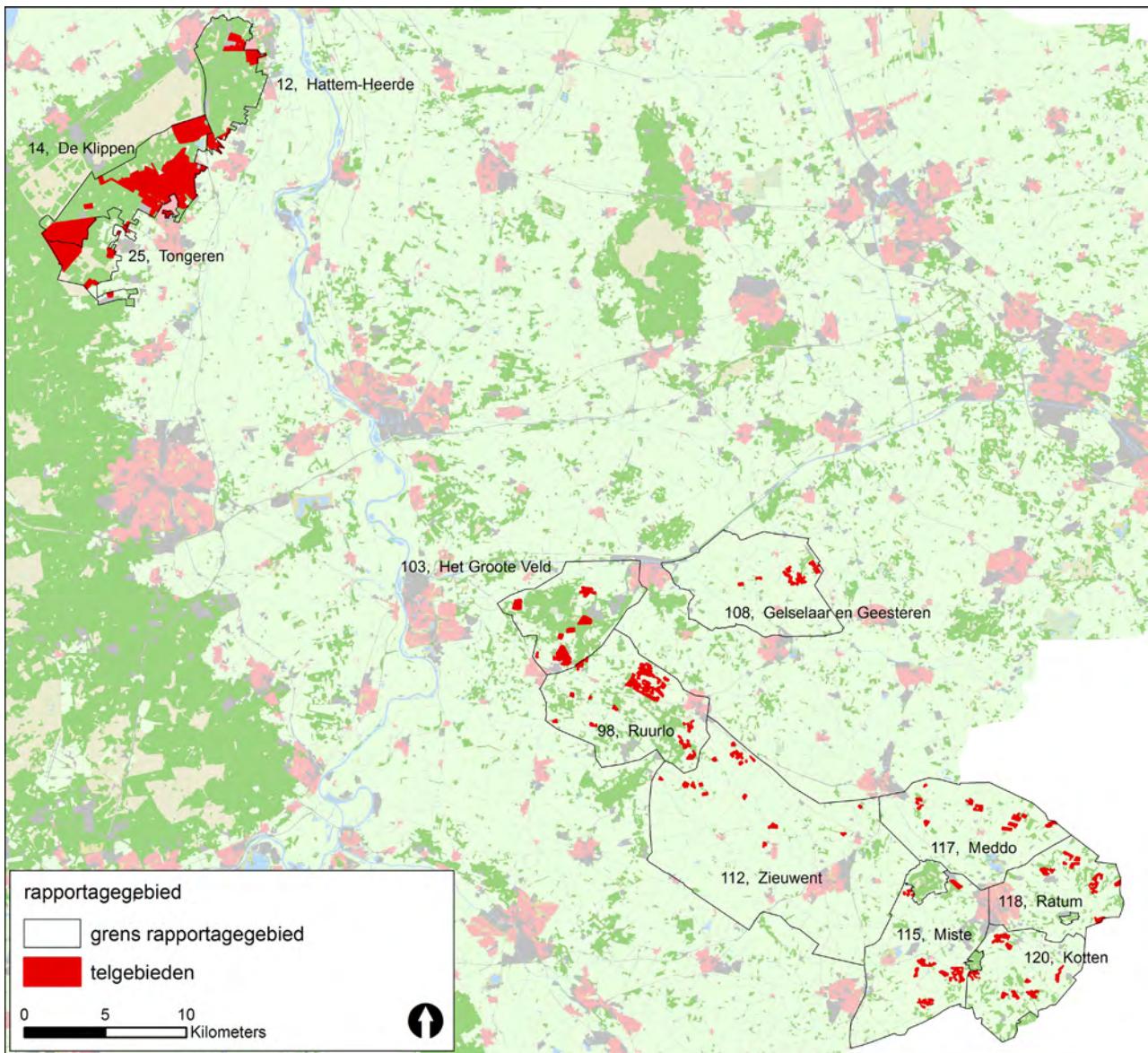
Deze rapportage is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 2 wordt de ligging van het geïnventariseerde gebied weergegeven. Hoofdstuk 3 bevat een beschrijving van de gevolgde werkwijze en de weersomstandigheden. In hoofdstuk 4 t/m 14 worden de resultaten samengevat en besproken per SNL-rapportagegebied. Er is hierbij voor gekozen om voor de overzichtelijkheid alleen de soorten in de tabellen te noemen, die kwalificerend zijn voor minimaal één SNL-beheertype. De gegevens over de overige soorten zijn wel geleverd in het bestand met territoriumstippen. Bijlage 1 bevat de bij dit project gehanteerde soortenlijst, bijlage 2 een overzicht van de oppervlakten onderzocht beheertype per rapportagegebied. In bijlage 3 zijn per rapportagegebied de soortkaarten met territoriumstippen opgenomen. Hierbij zijn ook enkele kaarten van soorten opgenomen die niet in de tabellen van hoofdstuk 4 staan. Dit betreft soorten waarvan er uitsluitend territoria zijn vastgesteld die net buiten de de grenzen van de geïnventariseerde gebieden liggen.

2. Gebiedsbeschrijving

De 11 rapportagegebieden liggen verspreid over de provincie. In de afzonderlijke hoofdstukken is per rapportagegebied een korte beschrijving gegeven van de gekarteerde objecten.

In figuur 1 is de ligging weergegeven van de objecten die binnen de 11 rapportagegebieden gekarteerd zijn in 2017.

Figuur 1. Ligging in 2017 gekarteerde objecten binnen de SNL-rapportagegebieden in Gelderland.

3. Werkwijze en omstandigheden in 2017

3.1. Voorbereiding

Om zo veel mogelijk randeffecten te voorkomen en het veldwerk zo efficiënt mogelijk te kunnen plannen, is in overleg met betrokken opdrachtgevers de begrenzing van de te karteren gebieden voor de Provincie Gelderland gecombineerd met die voor de Bosgroep Midden Nederland in dezelfde rapportagegebieden.

Over het algemeen geldt dat een grotere eenheid te karteren gebied een beter en meer representatief beeld geeft van de aanwezige broedvogelbevolking. Dit komt doordat er bij grotere eenheden minder randeffecten zijn en meer variatie in bostypen (soortensamenstelling, leeftijd, openheid, aanwezigheid lanen). Vogels houden zich nou eenmaal niet aan grenzen op de kaart. De aanwezigheid van een territorium wordt beïnvloed door de gehele omgeving van de plaats waar gebroed wordt. Juist de aanwezigheid van een beukenlaan naast een bosje maakt bijvoorbeeld dat een Zwarte Specht in een object broedt. Het nest bevindt zich in de beukenlaan, het bosje wordt gebruikt als foerageergebied. Op deze wijze zijn ook enkele 'gaten' opgevuld tussen SNL-beheertypen, de oppervlakte van deze gebiedsdelen is in de hoofdstukken 4 t/m/ 14 en de bijlagen vermeld als 'overige'.

3.2. Veldwerk

In grote lijnen is de uitgebreide territoriumkartering toegepast, zoals beschreven in Vergeer *et al.* 2016. Bij de kartering zijn de soorten van de BMP-B-lijst vastgelegd, plus zeven aanvullende soorten van SNL. De soortenlijst is terug te vinden in bijlage 1.

Er werden vijf inventarisatieronden uitgevoerd in de periode 22 maart april- 13 juli. Het is door de gekozen werkwijze niet mogelijk om de tijdsbesteding van de objecten voor de Provincie Gelderland weer te geven, los van de objecten voor de Bosgroep Midden-Nederland.

De bestede veldwerktijd is het totaal wat er in geheel Gelderland is besteed, inclusief de objecten van de Bosgroep Midden-Nederland.

De totale oppervlakte geïnventariseerd terrein was 3.591 hectare (2.517 ha Provincie Gelderland, 1.074 ha Bosgroep Midden Nederland). In totaal is 603 uur en 25 minuten besteed aan veldwerk, wat neerkomt op ruim 10 minuten per hectare. In deze rapportage worden alleen de resultaten weergegeven die betrekking hebben op de objecten die voor de Provincie Gelderland zijn geïnventariseerd.

Enige variatie in onderzoeksintensiteit tussen verschillende regio's is terug te voeren op de mate van versnippering van de onderzochte objecten. Er werden geen nachtrondes uitgevoerd, maar in gebieden waar Nachtzwaluw verwacht kon worden is in mei/juni minimaal één ronde zeer vroeg op de dag gestart met karteren.

De meeste veldbezoeken begonnen rond zonsopgang en duurden tot in de middag. De af te leggen route (fietsend of te voet en tussen verschillende objecten per auto) werd aangepast aan de terreingesteldheid, de tijd van de dag en de weersomstandigheden. Territoria werden voornamelijk vastgesteld aan de hand van zingende of baltsende vogels. In geval van zeldzame soorten en soorten met grote, overlappende territoria of leefgebieden, werd geprobeerd een zo hoog mogelijke (nest indicatieve) broedcode te verzamelen en de nestplaats zo nauwkeurig mogelijk te lokaliseren. Dit om te voorkomen dat niet-broedvogels werden meegeteld en om over- of ondertelling van moeilijk karteerbare soorten te voorkomen. Tijdens de inventarisatie lag de focus op het verzamelen van uitsluitende waarnemingen, d.w.z. waarnemingen van tegelijkertijd zingende of baltsende individuen.

3.3. Interpretatie

In het veld werden de waarnemingen, voorzien van de juiste broedcode, ingevoerd via een tablet-pc. De waarnemingen zijn in het autoclusterprogramma van Sovon geïnterpreteerd op basis van de criteria zoals beschreven in Vergeer *et al.* (2016). Voordelen van dit programma zijn dat alle veldwaarnemingen digitaal beschikbaar zijn en dat de interpretatie transparant en reproduceerbaar is. De ligging van de territoria kan vervolgens eenvoudig worden weergegeven in een GIS-bestand. De verspreidingskaarten die in Bijlage 3 zijn opgenomen, zijn gemaakt met behulp van het GIS-programma Arc-GIS.

3.4. Weersomstandigheden

Het weer is van invloed op de activiteit van vogels en daardoor op de doelmatigheid van het inventariseren. Harde wind, neerslag en lage temperaturen zijn belemmerende factoren. Veel territoriale activiteit neemt later op de dag ook af bij hoge temperaturen. Daarom wordt hier een korte beschrijving van het weer in Nederland in het broedseizoen van 2017 gegeven aan de hand van de maandoverzichten van het

Tabel 1. Enkele weersvariabelen (gemiddelde temperatuur, dagelijks aantal zonuren en duur neerslag) in maart-juli 2017, op basis van gegevens van het KNMI, station De Bilt. Ref staat voor langjarig gemiddelde (1981-2010).

Maand	Temperatuur (°C)		Zonuren		Neerslag (MM)	
	2017	Ref	2017	Ref	2017	Ref
Maart	8,6	6,2	178	125	54	68
April	8,6	9,2	200	178	25	44
Mei	15	13,1	226	213	29	61
Juni	18	15,6	231	201	62	68
Juli	17,9	17,9	207	211	110	78

KNMI. In tabel 1 zijn enkele variabelen samengevat.

Na een wederom zachte winter (vierde op rij) was maart 2017 met een gemiddelde temperatuur van 8,6 °C uitzonderlijk zacht. Deze maand komt op de tweede plaats van zachte maartmaanden, alleen 1991 was warmer. Op 30 en 31 maart werden zelfs de eerste temperaturen boven de 20°C genoteerd. Maart was aan de droge kant, waarbij ruim de helft van de neerslag in de eerste helft van de maand viel. Met 178 zonuren was maart 2017 zeer zonnig en valt in de top 10 van zonnigste maartmaanden sinds het begin van de metingen. De meeste zon scheen in de tweede helft van de maand.

April was vrij koud, droog en vrij zonnig. De gemiddelde temperatuur was hetzelfde als de zeer zachte maart, waarbij de eerste dagen het warme weer uit maart voorzette. Halverwege de maand kregen noordelijke stromingen de overhand en daalde de temperatuur. De neerslag in april viel meest in buien. De meeste neerslag viel in het noorden van het land, in het zuiden viel slechts 15-20mm. Tussen de buien door scheen de zon vaak uitbundig. Het noordwesten van het land kende de meeste zonuren, in het uiterste zuidoosten was het somberst.

Mei was extreem warm, zonnig en zeer droog. De maand begon koud, met op 9 mei plaatselijk nog vorst aan de grond. Hierna steeg de temperatuur snel door tot de eerste tropische dag op 27 mei. In het zuidoosten was het op meerdere dagen meer dan 30°C. Deze maand begon qua neerslag wisselvallig, maar nergens vielen grote hoeveelheden. Tussen 18 en 28 mei bleef het vrijwel droog, tot onweersbuien op de laatste dagen van de maand weer voor neerslag zorgden. De regionale verschillen waren groot, op

Terschelling viel bijvoorbeeld slechts 9mm neerslag.

Juni 2017 was zeer warm, zonnig en gemiddeld over het land viel een normale hoeveelheid neerslag. De zeer warme juni maand kwam op een gedeelte eerste plaats sinds 1901, met in het zuidoosten op meerdere dagen temperaturen boven de 30°C. Tot een landelijke hittegolf kwam het net niet. De neerslag viel in (hevige) buien waarbij grote verschillen per regio optraden. In Friesland werd op meerdere plaatsen wateroverlast gemeld door grote hoeveelheden neerslag. In de laatste week van de maand.

Juli kende een normale temperatuur, was zeer nat met een vrijwel normale hoeveelheid zon. Wisselvalligheid kenmerkte juli 2017, dagen met neerslag werden afgewisseld met korte warme en droge periodes. Er viel van tijd tot tijd regen, langdurige droge perioden ontbraken. De regen viel vaak uit buien, waardoor de neerslaghoeveelheden regionaal sterk verschilden. Plaatselijk viel tijdens (onweers)buien 20-50 mm in een etmaal. In het noordwesten viel minder neerslag dan gemiddeld en in Groningen (Onnen) bijvoorbeeld veel meer (225 mm).

3.5. Foutenmarges

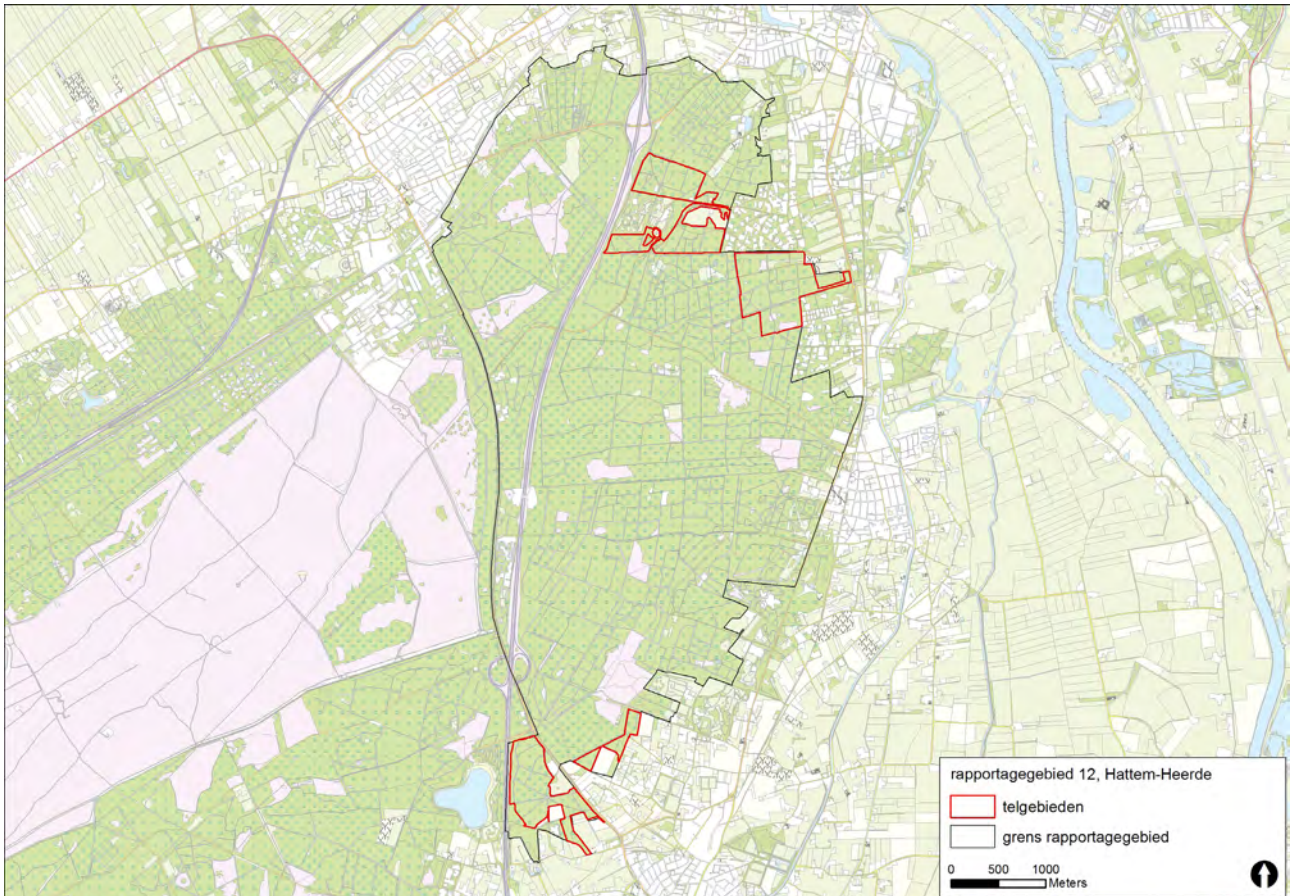
In 2017 waren weersomstandigheden tijdens het veldwerk over het algemeen gunstig. Langdurige perioden met slechte weersomstandigheden waren er niet. Oudere loofbossen in de Achterhoek kennen een flinke populatie van de moeilijk te tellen Middelste Bonte Specht. Deze soort was in 2017 al in februari zeer actief en werd in de loop van maart moeilijker te karteren. Deze soort is waarschijnlijk onderteld.

4. Rapportagegebied 12 Hattem-Heerde

4.1. Gebiedsbeschrijving

Dit rapportagegebied ligt op de noordoostelijke Veluwe tussen Hattem in het noorden en Heerde in het zuiden. De gekarteerde objecten liggen ten oos-

ten van de A50 ten noorden van Wapenveld en ten zuiden van Hattem en in de meest zuidelijke punt van het rapportagegebied tussen de A50, Kolthoorn en Hoornerveen. De objecten bestaan vrijwel volledig uit bos (tabel 2).

Figuur 2. Ligging voor Provincie Gelderland onderzochte SNL-objecten in rapportagegebied 12 Hattem-Heerde.

4.2. Veldwerk

In rapportagegebied 12 bedroeg de totale oppervlakte geïnventariseerd terrein ruim 170 hectare, verdeeld over verschillende deelgebieden. De kartering is grotendeels gecombineerd met een SNL-kartering in een naastgelegen rapportagegebied en in andere objecten in opdracht van Bosgroep Midden-Nederland in dezelfde regio. Het is niet mogelijk om de precieze bezoekmomenten van de objecten voor de Provincie Gelderland uit de bezoekgegevens te filteren. De onderzoeksintensiteit in deze regio bedroeg 6,2 minuten per hectare.

Tabel 2. Geïnventarieerde oppervlakte van de verschillende beheertypen in rapportagegebied 12 Hattem-Heerde.

Beheertype	Opp ha
N07.01 droge heide	1,9
N16.01 droog bos met productie	161,2
Overige	7,4
Totale oppervlakte	170,4

4.3. Resultaten

In totaal werden 106 territoria van 11 verschillende voor een SNL beheertype kwalificerende soorten broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied (tabel 3).

In totaal werd twee territoria van twee Rode Lijstsoorten (Van Beusekom *et al.* 2005) vastgesteld,

Grauwe Vliegenvanger (1) en Groene Specht (1).

De broedvogelbevolking in de onderzochte objecten is typerend voor gemengd bos met een relatief hoog aandeel naaldhout. Dit type bos is veel aanwezig op de noordelijke Veluwe.

Tabel 3. Aantallen en dichtheden van broedvogelterritoria SNL-soorten in geïnventariseerde deel van rapportagegebied 12 Hattem-Heerde in 2017. *Vet*=kwalificerende soort voor betreffend beheertype, *vet & cursief* kwalificerende soort voor beheertype op basis van Rode Lijststatus (bedreigd en ernstig bedreigd).

Soortnaam	Totaal	N/100ha	N07.01	N16.01	Overige
Appelvink	3	1,8		3	
Boomklever	19	11,1		17	2
Boomkruiper	24	14,1		23	1
Boompieper	2	1,2	1	1	
Grauwe Vliegenvanger	1	0,6		1	
Groene Specht	1	0,6		1	
Grote Bonte Specht	24	14,1		23	1
Putter	1	0,6		1	
Sijs	1	0,6		1	
Vuurgoudhaan	10	5,9		9	1
Zanglijster	20	11,7		20	

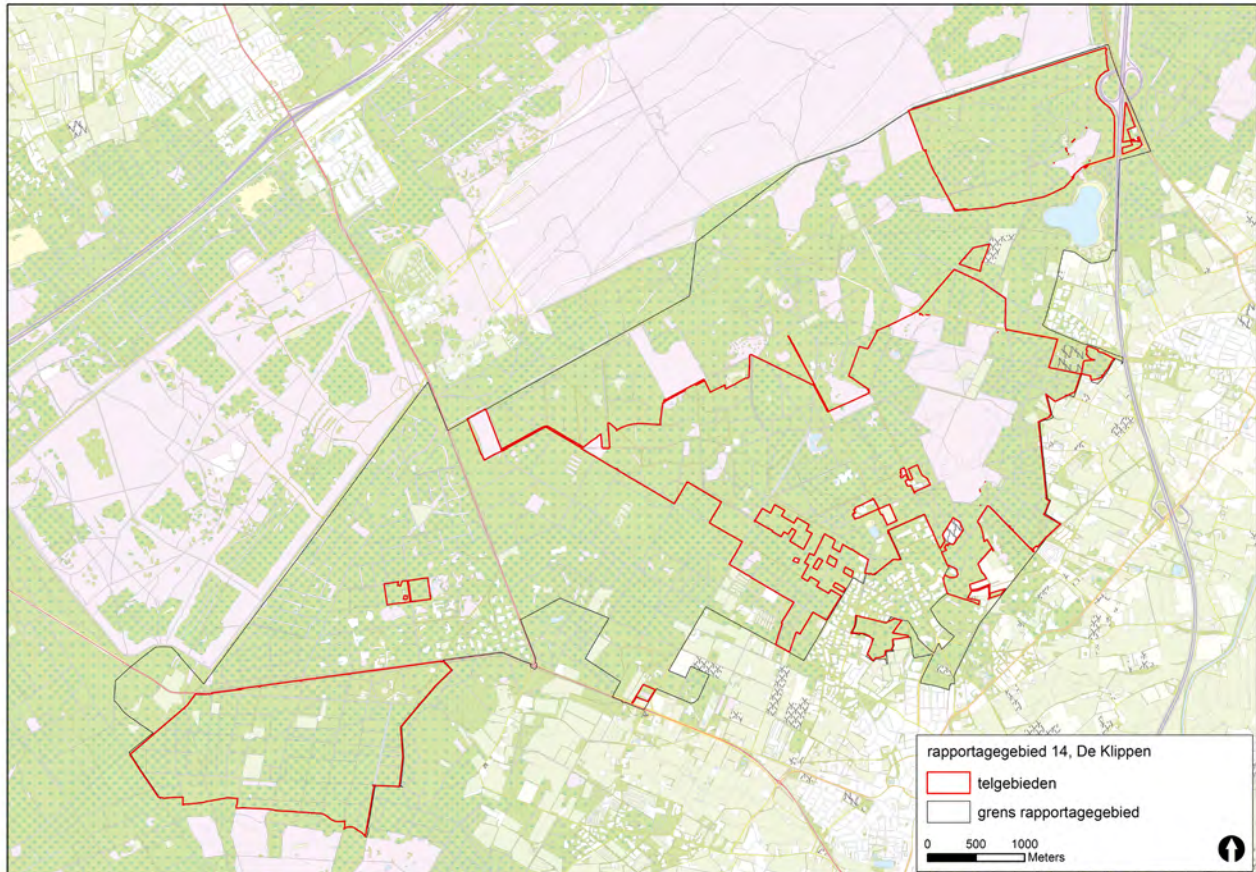
5. Rapportagegebied 14 De Klippen

5.1. Gebiedsbeschrijving

Dit rapportagegebied ligt op de noordoostelijke Veluwe. De gekarteerde objecten beslaan ruim de helft van het rapportagegebied en liggen verspreid in

drie grote eenheden.

De objecten bestaan voor een groot deel uit bos, ten westen van Heerde ligt een groter heidegebied (Renderklippen) langs de Elburgerweg (tabel 4).

Figuur 3. Ligging voor Provincie Gelderland onderzochte SNL-objecten in rapportagegebied 14 De Klippen.

5.2. Veldwerk

In rapportagegebied 14 bedroeg de totale oppervlakte geïnventariseerd terrein ruim 1.470 hectare, verdeeld over verschillende deelgebieden. De kartering is grotendeels gecombineerd met een SNL-kartering in een naastgelegen rapportagegebied en in andere objecten in opdracht van Bosgroep Midden-Nederland in dezelfde regio. Het is niet mogelijk om de precieze bezoekmomenten van de objecten voor de Provincie Gelderland uit de bezoekgegevens te filteren. De onderzoeksintensiteit in deze regio bedroeg 6,2 minuten per hectare.

Tabel 4. Geïnventariseerde oppervlakte van de verschillende beheertypen in rapportagegebied 14 De Klippen.

Beheertype	Opp ha
N07.01 droge heide	163,1
N12.05 kruiden- en faunarijke akker	1,2
N14.03 haagbeuken- en essenbos	1,8
N15.02 dennen- eiken- en beukenbos	53,3
N16.01 droog bos met productie	1.212,9
Overige	38,4
Totale oppervlakte	1.470,7

5.3. Resultaten

In totaal werden 628 territoria van 27 verschillende voor een SNL beheertype kwalificerende soorten broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied (tabel 5).

In totaal werden 42 territoria van zes Rode Lijstsoorten (Van Beusekom *et al.* 2005) vastgesteld: Grauwe Vliegenvanger (15), Groene Specht (2), Kneu (9), Matkop (4), Raaf (1) en Veldleeuwerik (11).

De broedvogelbevolking in de onderzochte objecten is typerend voor gemengd bos met een hoog aandeel naaldhout, afgewisseld met een groter open heideveld.. Veldleeuwerik en Kneu zijn goed vertegenwoordigd op het heideveld, de dichtheid per 100 ha is daar relatief hoog.

Tabel 5. Aantallen en dichtheden van broedvogelterritoria SNL-soorten in geïnventariseerde deel van rapportagegebied 14 De Klippen in 2017. Vet=kwalificerende soort voor betreffend beheertype, vet & cursief kwalificerende soort voor beheertype op basis van Rode Lijststatus (bedreigd en ernstig bedreigd).

Soortnaam	Totaal	N/100ha	N07.01	N12.05	N14.03	N15.02	N16.01	Overige
Appelvink	21	1,4				5	16	
Boomklever	103	7,0			1	9	92	1
Boomkruiper	106	7,2	2	1		4	98	1
Boomleeuwerik	4	0,3	3				1	
Boompieper	67	4,6	40	1			26	
Dodaars	2	0,1						
Fluiter	15	1,0					15	
Geelgors	1	0,1					1	
Gekraagde Roodstaart	6	0,4	2				4	
Grasmus	4	0,3	4					
Graspieper	2	0,1	2					
Grauwe Vliegenvanger	15	1,0					15	
Groene Specht	2	0,1			1		1	
Groenling	1	0,1					1	
Grote Bonte Specht	129	8,8	1			4	124	
Kleine Plevier	2	0,1	1					
Kneu	9	0,6	8				1	
Matkop	4	0,3					4	
Putter	7	0,5	3				4	
Raaf	1	0,1					1	
Roodborsttapuit	14	1,0	14					
Sijs	8	0,5					8	
Veldleeuwerik	11	0,7	11					
Vuurgoudhaan	8	0,5				1	7	
Wespendief	1	0,1					1	
Zanglijster	79	5,4			4		73	2
Zwarte Specht	6	0,4					6	

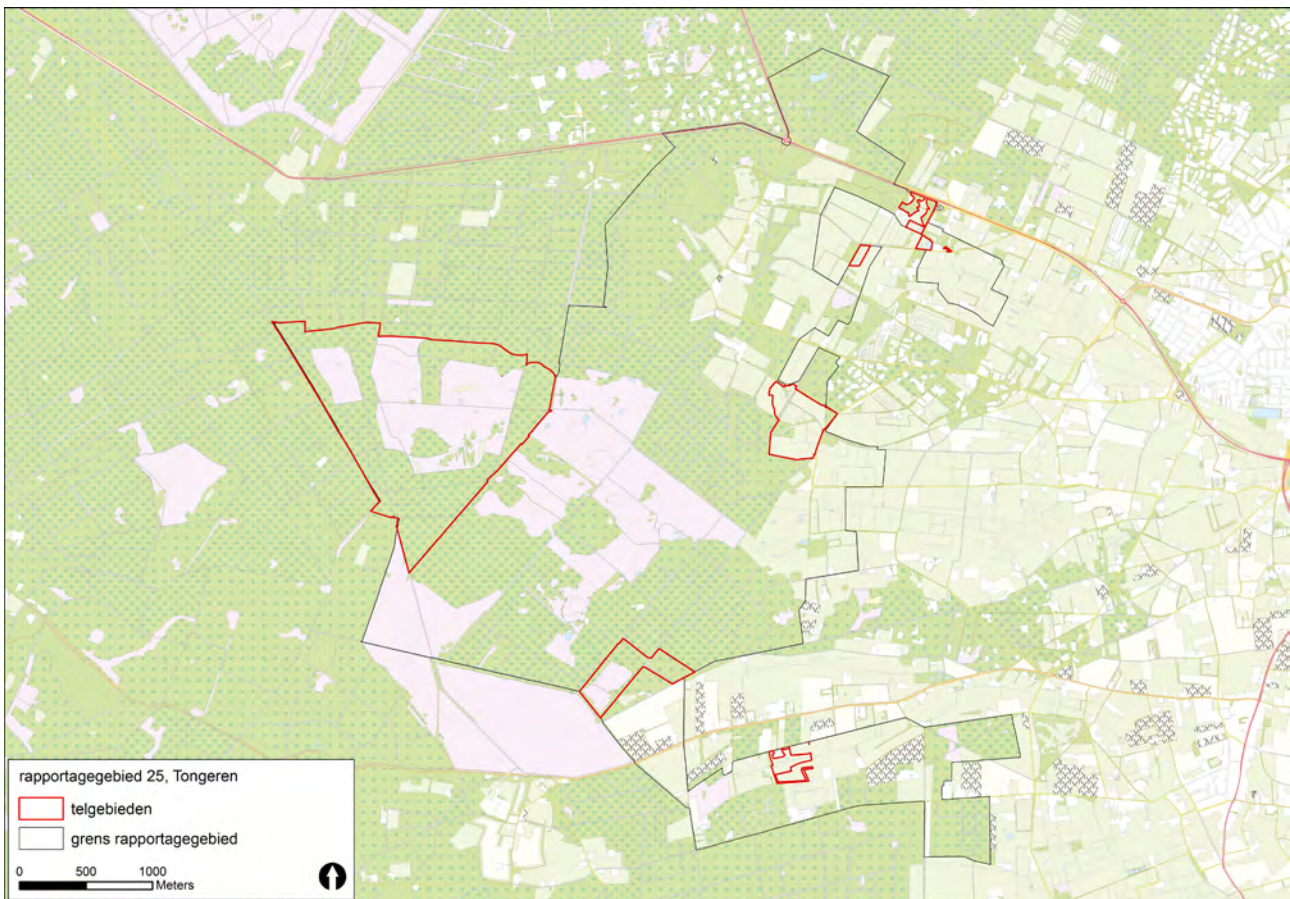

6. Rapportagegebied 25 Tongeren

6.1. Gebiedsbeschrijving

Dit rapportagegebied ligt op de noordelijke Veluwe tussen Tongeren in het noorden en Gortel in het zuiden. De gekarteerde objecten liggen verspreid in het rapportagegebied (figuur 4). Het gekarteerde

deel bestaat uit negen verschillende beheertypen met een groot aandeel droog, gemengd productiebos en grotere oppervlakten droge heide en nat schraalland (tabel 6). De grootste aaneengesloten eenheid sluit aan op de bossen in rapportagegebied 14.

Figuur 4. Ligging voor Provincie Gelderland onderzochte SNL-objecten in rapportagegebied 25 Tongeren.

6.2. Veldwerk

In rapportagegebied 25 bedroeg de totale oppervlakte geïnventariseerd terrein 246,6 hectare in vier deelgebieden. De kartering is grotendeels gecombineerd met een SNL-kartering in een naastgelegen rapportagegebied en in andere objecten in opdracht van Bosgroep Midden-Nederland in dezelfde regio. Het is niet mogelijk om de precieze bezoekenmomenten van de objecten voor de Provincie Gelderland uit de bezoeksgegevens te filteren. De onderzoeksintensiteit in deze regio bedroeg 6,2 minuten per hectare.

Tabel 6. Geïnventariseerde oppervlakte van de verschillende beheertypen in rapportagegebied 25 Tongeren.

Beheertype	Opp ha
N06.04 vochtige heide	8,1
N07.01 droge heide	84,2
N10.01 nat schraalland	12,7
N10.02 vochtig hooiland	3,7
N14.02 hoog- en laagveenbos	1,2
N15.02 dennen- eiken- en beukenbos	8,2
N16.01 droog bos met productie	123,5
N16.02 vochtig bos met productie	0,7
N17.03 park- en stinzenbos	2,4
Overige	1,9
Totale oppervlakte	246,6

6.3. Resultaten

In totaal werden 157 territoria van 22 verschillende voor een SNL beheertype kwalificerende soorten broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied (tabel 7).

In totaal werden 11 territoria van zes Rode Lijstsoorten (Van Beusekom *et al.* 2005) vastgesteld: Grauwe Vliegenvanger (3), Groene Specht (1), Kneu

(2), Matkop (3), Raaf (1) en Wintertaling (1).

De broedvogelbevolking in de onderzochte objecten is typerend voor gemengd bos afgewisseld met vochtige heide en hooilanden, zoals aanwezig is in deze noordoostelijke randzone van de Veluwe.

Tabel 7. Aantallen en dichtheden van broedvogelterritoria SNL-soorten in geïnventariseerd deel van rapportagegebied 25 Tongeren in 2017. Vet=kwalificerende soort voor betreffend beheertype, vet & cursief kwalificerende soort voor beheertype op basis van Rode Lijststatus (bedreigd en ernstig bedreigd).

Soortnaam	Totaal	N/100 ha	N06.04	N07.01	N10.01	N10.02	N14.02	N15.02	N16.01	N17.03	Overige
Appelvink	3	1,2							2	1	
Boomklever	7	2,8	2					1	3	1	
Boomkruiper	27	11,0	2	4				1	20		
Boomleeuwerik	5	2,0		4					1		
Boompieper	32	13,0	2	25					4		1
Dodaars	1	0,4		1							
Fluiter	4	1,6		1					3		
Geelgors	9	3,7		8					1		
Gekraagde Roodstaart	14	5,7	1	5				3	5		
Grasmus	1	0,4					1				
Grauwe Vliegenvanger	3	1,2	1						2		
Groene Specht	1	0,4									1
Grote Bonte Specht	16	6,5		2				1	12	1	
Kievit	2	0,8			1	1					
Kneu	2	0,8		2							
Matkop	3	1,2							3		
Putter	6	2,4	1	2	2	1					
Raaf	1	0,4							1		
Roodborsttapuit	6	2,4		6							
Sijs	3	1,2		1				1	1		
Wintertaling	1	0,4		1							
Zanglijster	10	4,1	1	1					7	1	

7. Rapportagegebied 98 Ruurlo

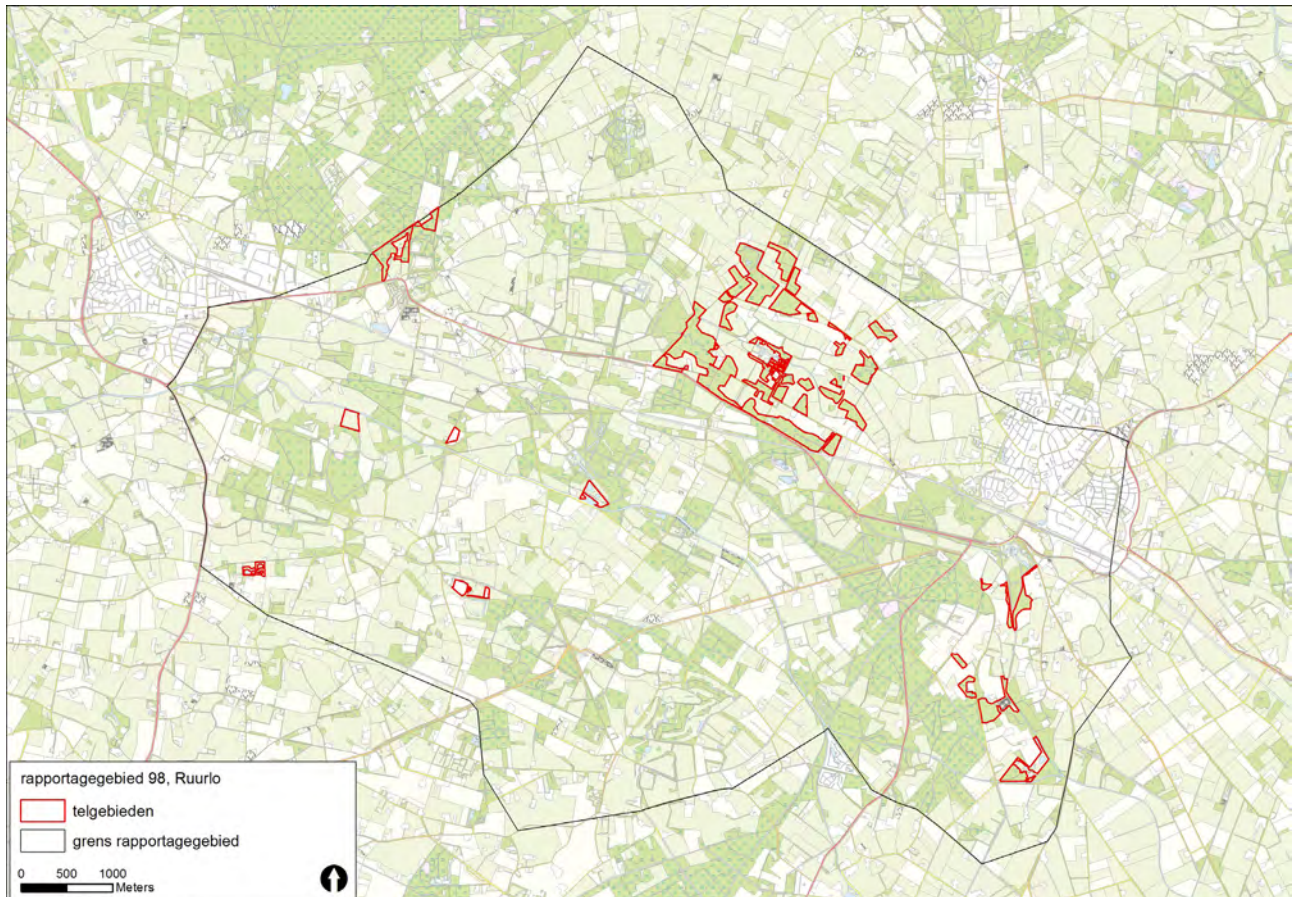
7.1. Gebiedsbeschrijving

Dit rapportagegebied ligt in de Achterhoek tussen de kernen Vorden in het westen en Ruurlo in het oosten.

De onderzochte objecten zijn voornamelijk geconcentreerd ten noorden van de Ruurloseweg (N319) op en rond Landgoed De Wiersse en ten zuiden van

Ruurlo tussen Mossel en Medler en aan weerszijden van de Zelledijk bij Varssel. Daarnaast liggen enkele kleine objecten verspreid in het rapportagegebied ten zuiden van de N319 (figuur 5).

De objecten bestaan uit negen verschillende beheertypen (tabel 8), waarbij vochtig bos en rivier/beekbegeleidend bos goed vertegenwoordigd zijn in de beekdalen van de Baakse Beek en Veengoot.

Figuur 5. Ligging voor Provincie Gelderland onderzochte SNL-objecten in rapportagegebied 98 Ruurlo.

7.2. Veldwerk

In rapportagegebied 98 bedroeg de totale oppervlakte geïnventariseerd terrein ruim 155 hectare. De objecten in dit rapportagegebied zijn in combinatie met objecten in rapportagegebied 103, 108 en het westelijke deel van 112 onderzocht. Daarnaast werden er in deze rapportagegebieden ook objecten in opdracht van Bosgroep Midden-Nederland onderzocht. Het is niet mogelijk om de precieze bezoekenmomenten per opdrachtgever uit de bezoekgegevens te filteren. De onderzoeksintensiteit in deze regio bedroeg 21 minuten per hectare.

Tabel 8. Geïnvventariseerde oppervlakte van de verschillende beheertypen in rapportagegebied 98 Ruurlo.

Beheertype	Opp ha
N05.01 moeras	5,9
N12.05 kruiden- en faunarijke akker	3,0
N14.01 rivier/beekbegeleidend bos	30,8
N14.03 haagbeuken- en essenbos	5,7
N15.02 dennen- eiken- en beukenbos	66,6
N16.01 droog bos met productie	8,1
N16.02 vochtig bos met productie	22,4
N17.01 vochtig hakhout en middenbos	3,9
N17.03 park- en stinzenbos	5,7
Overige	3,4
Totale oppervlakte	155,5

7.3. Resultaten

In totaal werden 237 territoria van 26 verschillende voor een SNL beheertype kwalificerende soorten broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied (tabel 9).

In totaal werden 21 territoria van vijf Rode Lijstsoorten (Van Beusekom *et al.* 2005) vastgesteld: Grauwe Vliegenvanger (8), Groene Specht (8), Kneu (1), Matkop (3) en Wielewaal (1).

De broedvogelbevolking in de onderzochte objecten is typerend voor het afwisselende halfopen landschap in beekdalen in de westelijke Achterhoek. Er werden zowel soorten van moeras (Dodaars, Grauwe Gans), als soorten van oude loofbossen (Middelste Bonte Specht) vastgesteld. Loofbossoorten als Boomklever en Appelvink zijn goed vertegenwoordigd.

Tabel 9. Aantallen en dichtheden van broedvogelterritoria SNL-soorten in geïnventariseerd deel van rapportagegebied 98 Ruurlo in 2017. Vet=kwalificerende soort voor betreffend beheertype, vet & cursief kwalificerende soort voor beheertype op basis van Rode Lijststatus (bedreigd en ernstig bedreigd).

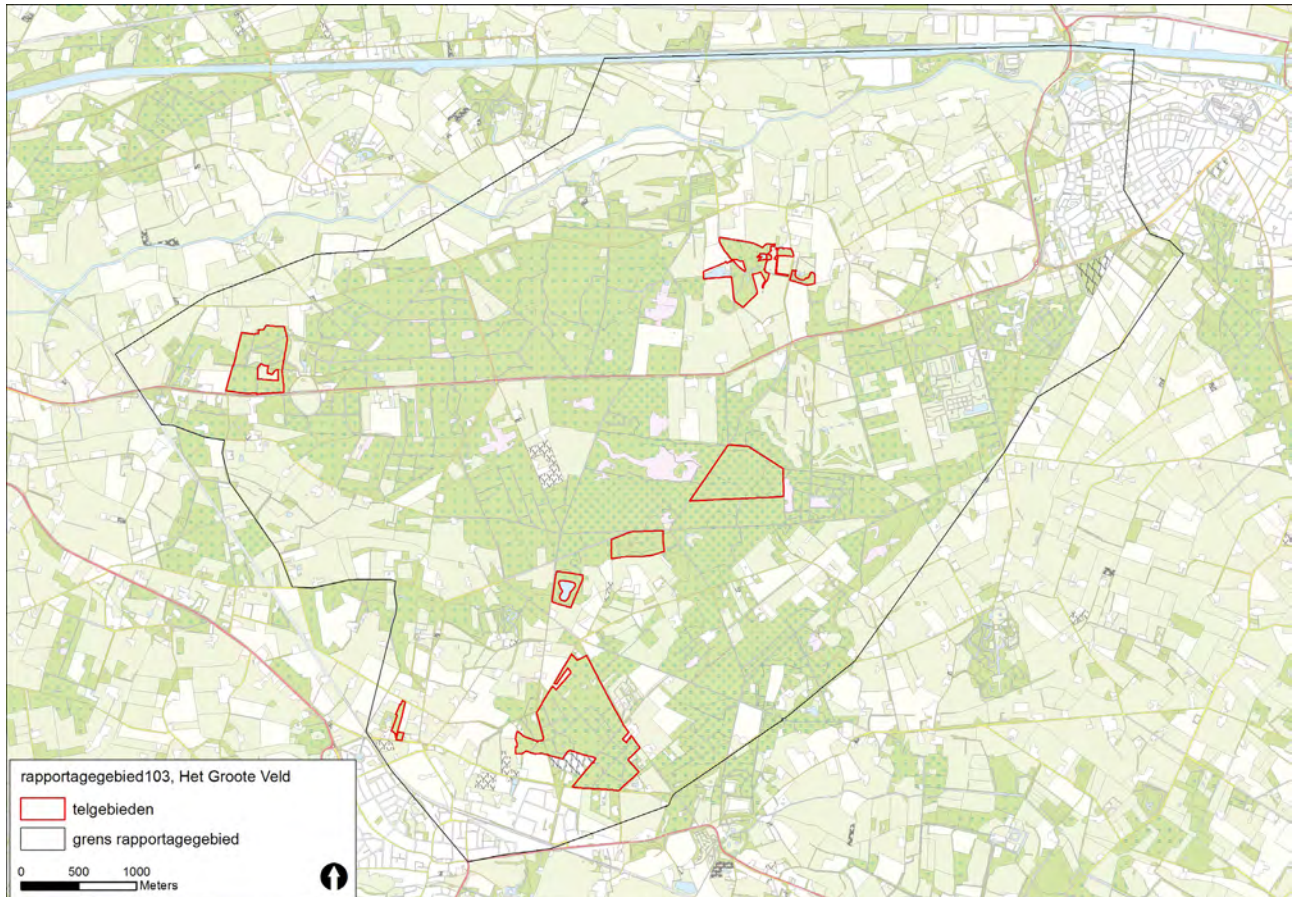
Soortnaam	Totaal	N/100ha	N05.01	N12.05	N14.01	N14.03	N15.02	N16.01	N16.02	N17.01	N17.03	Overige
Appelvink	15	9,6			1		9	1	4			
Boomklever	50	32,1			18		21	3	2			6
Boomkruiper	24	15,4			6		9	3	4			2
Boompieper	5	3,2			1		2		2			
Dodaars	3	1,9	3									
Geelgors	3	1,9	1				2					
Gekraagde Roodstaart	5	3,2			1		4					
Grasmus	6	3,9			1	1	2		2			
Grauwe Gans	4	2,6		1	1		1		1			
Grauwe Vliegenvanger	8	5,1			2		3		1		1	1
Groene Specht	8	5,1			3		2	1				2
Grote Bonte Specht	37	23,8		1	7	1	21	2	3		2	
Kievit	5	3,2	4		1							
Kleine Bonte Specht	1	0,6					1					
Kleine Plevier	1	0,6	1									
Kneu	1	0,6			1							
Krakeend	3	1,9	3									
Kuifeend	1	0,6	1									
Matkop	3	1,9					3					
Middelste Bonte Specht	10	6,4			3		2		1		4	
Putter	2	1,3				1	1					
Vuurgoudhaan	4	2,6			1		2				1	
Wespendief	1	0,6							1			
Wielewaal	1	0,6					1					
Zanglijster	35	22,5	1		8	2	13		5	2	3	1
Zwarte Specht	1	0,6					1					

8. Rapportagegebied 103 Het Groote Veld

8.1. Gebiedsbeschrijving

Dit rapportagegebied ligt tussen Lochem en Vorden in de noordwestelijke Achterhoek. De gekarteerde objecten liggen merendeels ten zuiden van de

Zutphenseweg (N346) in de bossen tussen Veldwijk en Wildenborch. Ten noorden van de N346 liggen objecten bij Klein Dochteren en in Het Waliën (figuur 6). Het grootste deel van het rapportagegebied bestaat uit bos (tabel 10).

Figuur 6. Ligging voor Provincie Gelderland onderzochte SNL-objecten in rapportagegebied 103 Het Groote Veld.

8.2. Veldwerk

In rapportagegebied 103 bedroeg de totale oppervlakte geïnventariseerd terrein ruim 145 hectare. De objecten in dit rapportagegebied zijn in combinatie met objecten in rapportagegebied 98, 108 en het westelijke deel van 112 onderzocht. Daarnaast werden er in deze rapportagegebieden ook objecten in opdracht van Bosgroep Midden-Nederland onderzocht. Het is niet mogelijk om de precieze bezoekenmomenten per opdrachtgever uit de bezoekgegevens te filteren. De onderzoeksintensiteit in deze regio bedroeg 21 minuten per hectare.

Tabel 10. Geïnventariseerde oppervlakte van de verschillende beheertypen in rapportagegebied 103 Het Groote Veld.

Beheertype	Opp ha
N05.01 moeras	2,4
N14.01 rivier/beekbegeleidend bos	0,3
N14.03 haagbeuken- en essenbos	1,3
N15.02 dennen- eiken- en beukenbos	47,3
N16.01 droog bos met productie	91,9
Overige	2,2
Totale oppervlakte	145,4

8.3. Resultaten

In totaal werden 123 territoria van 20 verschillende voor een SNL beheertype kwalificerende soorten broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied (tabel 11).

In totaal werden vijf territoria van drie Rode Lijstsoorten (Van Beusekom *et al.* 2005) vastgesteld, Grauwe Vliegenvanger (1), Groene Specht (1) en Matkop (3).

De broedvogelbevolking in de onderzochte objecten is typerend voor gemengd bos met een groot aandeel loofhout in de Achterhoek. Zowel typische soorten van oud loofbos (Boomklever en Appelvink), als van exotisch naaldhout op landgoederen (Vuurgoudhaan) zijn aanwezig. In de verspreide moerasgebiedjes werden Dodaars en Kuifeend vastgesteld.

Tabel 11. Aantallen en dichtheden van broedvogelterritoria SNL-soorten in geïnventariseerd deel van rapportagegebied 103 Het Grootte Veld in 2017. Vet=kwalificerende soort voor betreffend beheertype, vet & cursief kwalificerende soort voor beheertype op basis van Rode Lijststatus (bedreigd en ernstig bedreigd).

Soortnaam	Totaal	N/100 ha	N05.01	N14.01	N14.03	N15.02	N16.01	Overige
Appelvink	11	7,6				7	4	
Boomklever	24	16,5				19	5	
Boomkruiper	18	12,4				13	5	
Boomleeuwerik	1	0,7					1	
Boompieper	5	3,4					5	
Dodaars	3	2,1	3					
Geelgors	1	0,7	1					
Gekraagde Roodstaart	4	2,8				1	3	
Grauwe Vliegenvanger	1	0,7				1		
Groene Specht	1	0,7				1		
Grote Bonte Specht	31	21,3				17	14	
Kleine Bonte Specht	3	2,1				3		
Kleine Plevier	1	0,7	1					
Kuifeend	1	0,7	1					
Matkop	1	0,7						1
Middelste Bonte Specht	3	2,1				3		
Vuurgoudhaan	4	2,8				1	3	
Wespendief	1	0,7				1		
Zanglijster	8	5,5				3	5	
Zwarte Specht	1	0,7				1		

9. Rapportagegebied 108 Gelselaar en Geesteren

9.1. Gebiedsbeschrijving

Dit rapportagegebied ligt in de noordelijke Achterhoek ten oosten van Lochem. De in dit rapportagegebied gekarteerde objecten liggen in twee groepjes

aan weerszijden van de weg tussen Gelselaar en Geesteren. (figuur 7) in de objecten liggen uit zes beheertypen met een relatief groot aandeel hoog- en laagveenbos (tabel 12).

Figuur 7. Ligging voor Provincie Gelderland onderzochte SNL-objecten in rapportagegebied 108 Gelselaar en Geesteren.

9.2. Veldwerk

In rapportagegebied 108 bedroeg de totale oppervlakte geïnventariseerd terrein 42 hectare. De objecten in dit rapportagegebied zijn in combinatie met objecten in rapportagegebied 98, 103 en het westelijke deel van 112 onderzocht. Daarnaast werden er in deze rapportagegebieden ook objecten in opdracht van Bosgroep Midden-Nederland onderzocht. Het is niet mogelijk om de precieze bezoekmomenten per opdrachtgever uit de bezoekgegevens te filteren. De onderzoeksintensiteit in deze regio bedroeg 21 minuten per hectare.

Tabel 12. Geïnventariseerde oppervlakte van de verschillende beheertypen in rapportagegebied 108 Gelselaar en Geesteren.

Beheertype	Opp ha
N05.01 moeras	4,4
N06.04 vochtige heide	3,1
N10.02 vochtig hooiland	3,2
N14.02 hoog- en laagveenbos	11,1
N14.03 haagbeuken- en essenbos	4,0
N15.02 dennen- eiken- en beukenbos	12,3
Overige	3,9
Totale oppervlakte	42,0

9.3. Resultaten

In totaal werden 59 territoria van 20 verschillende voor een SNL beheertype kwalificerende soorten broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied (tabel 13). In totaal werden 11 territoria van vier Rode Lijst-soorten (Van Beusekom *et al.* 2005) vastgesteld: Grauwe Vliegenvanger (7), Groene Specht (2), Matkop (1) en Wielewaal (1).

De broedvogelbevolking in de onderzochte objecten is typerend voor gemengd bos afgewisseld met moeras, vochtige heide en hooiland, zoals dat aanwezig is in de noordelijke Achterhoek. De afzonderlijke objecten zijn wat aan de kleine kant om uitspraken te kunnen doen over de dichtheden per 100 hectare.

Tabel 13. Aantallen en dichtheden van broedvogelterritoria SNL-soorten in geïnventariseerd deel van rapportagegebied 108 Gelselaar en Geesteren in 2017. *vet*=kwalificerende soort voor betreffend beheertype, *vet & cursief*=kwalificerende soort voor beheertype op basis van Rode Lijststatus (bedreigd en ernstig bedreigd).

Soortnaam	Totaal	N/100 ha	N05.01	N06.04	N10.02	N14.02	N14.03	N15.02	Overige
Appelvink	2	4,8				1		1	
Boomklever	1	2,4						1	
Boomkruiper	7	16,7				1	3	3	
Boompieper	1	2,4			1				
Bosrietzanger	3	7,1		1		1			1
Dodaars	2	4,8	2						
Geelgors	3	7,1	2	1					
Gekraagde Roodstaart	2	4,8				1	1		
Grasmus	7	16,7	1	4		2			
Grauwe Vliegenvanger	5	11,9				3		2	
Groene Specht	2	4,8					1	1	
Grote Bonte Specht	8	19,1				3	1	4	
Kievit	1	2,4	1						
Kleine Bonte Specht	1	2,4						1	
Kleine Plevier	1	2,4	1						
Kuifeend	3	7,1	3						
Matkop	1	2,4				1			
Tureluur	1	2,4	1						
Wielewaal	1	2,4				1			
Zanglijster	7	16,7	1			2		4	

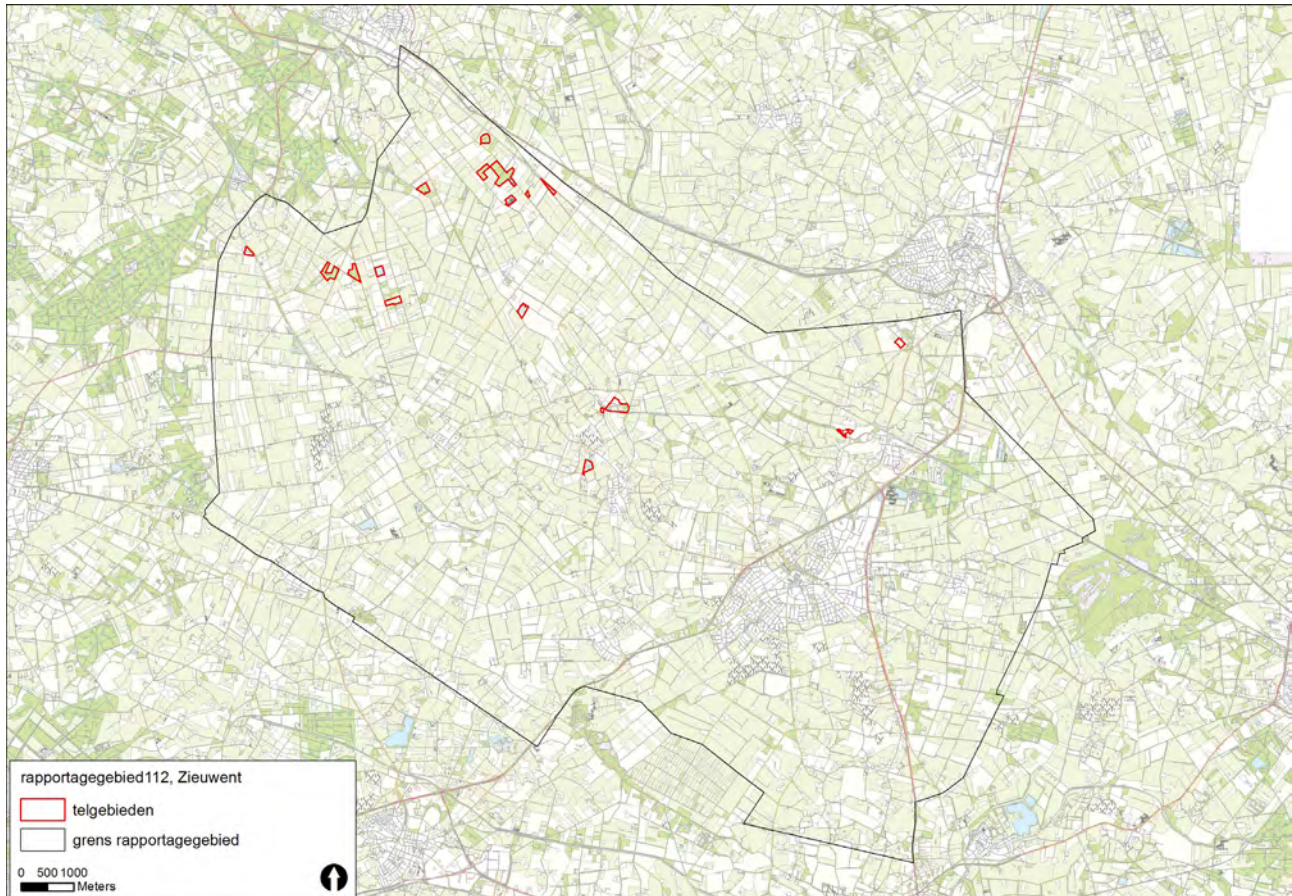

10. Rapportagegebied 112 Zieuwent

10.1. Gebiedsbeschrijving

Dit rapportagegebied ligt in de centrale Achterhoek tussen Ruurlo, Lichtenvoorde en Aalten. Het omvat verschillende verspreid liggende kleine objecten

tussen Zieuwent in het oosten en Ruurlo in het westen (figuur 8). De objecten omvatten voornamelijk 'vochtige beheertypen' met een relatief groot aandeel moeras (tabel 14).

Figuur 8. Ligging voor Provincie Gelderland onderzochte SNL-objecten in rapportagegebied 112 Zieuwent.

10.2. Veldwerk

In rapportagegebied 112 bedroeg de totale oppervlakte geïnventariseerd terrein ruim 56 hectare. De objecten in het westelijke deel van dit rapportagegebied zijn in combinatie met objecten in rapportagegebied 98, 103 en 108 onderzocht.

De objecten in het oostelijke deel van dit rapportagegebied zijn in combinatie met objecten in rapportagegebied 115, 117, 118, 120 en 121 onderzocht.

Daarnaast werden er in deze rapportagegebieden ook objecten in opdracht van Bosgroep Midden-Nederland onderzocht. Het is niet mogelijk om de precieze bezoekmomenten per opdrachtgever uit de bezoekgegevens te filteren. De onderzoeksintensiteit in het gehele gebied waar het westelijke deel deel van uitmaakt bedroeg 21 minuten per hectare. De

Tabel 14. Geïnventariseerde oppervlakte van de verschillende beheertypen in rapportagegebied 112 Zieuwent.

Beheertype	Opp ha
N05.01 moeras	12,8
N07.01 droge heide	2,7
N10.02 vochtig hooiland	1,9
N14.01 rivier/beekbegeleidend bos	2,5
N14.02 hoog- en laagveenbos	2,5
N14.03 haagbeuken- en essenbos	2,8
N15.02 dennen- eiken- en beukenbos	8,6
N16.02 vochtig bos met productie	16,6
N17.01 vochtig hakhout en middenbos	4,0
Overige	1,7
Totale oppervlakte	56,1

onderzoeksintensiteit in het gehele gebied waar het oostelijke deel onder valt bedroeg 12,3 minuten per hectare.

10.3. Resultaten

In totaal werden 100 territoria van 22 verschillende voor een SNL beheertype kwalificerende soorten broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied (tabel 15).

In totaal werden 15 territoria van drie Rode Lijstsoorten (Van Beusekom *et al.* 2005) vastgesteld: Groene Specht (4), Spotvogel (3) en Wielewaal (8).

De broedvogelbevolking in de onderzochte objecten is typerend voor gemengd bos afgewisseld met moeras, vochtige heide en hooiland, zoals aanwezig is in de Achterhoek. De afzonderlijke objecten zijn aan de kleine kant om betrouwbare uitspraken te kunnen doen over de dichtheden per 100 hectare.

Tabel 15. Aantallen en dichtheden van broedvogelterritoria SNL-soorten in geïnventariseerd deel van rapportagegebied 112 Zieuwent in 2017. *Vet*=kwalificerende soort voor betreffend beheertype, *vet & cursief* kwalificerende soort voor beheertype op basis van Rode Lijststatus (bedreigd en ernstig bedreigd).

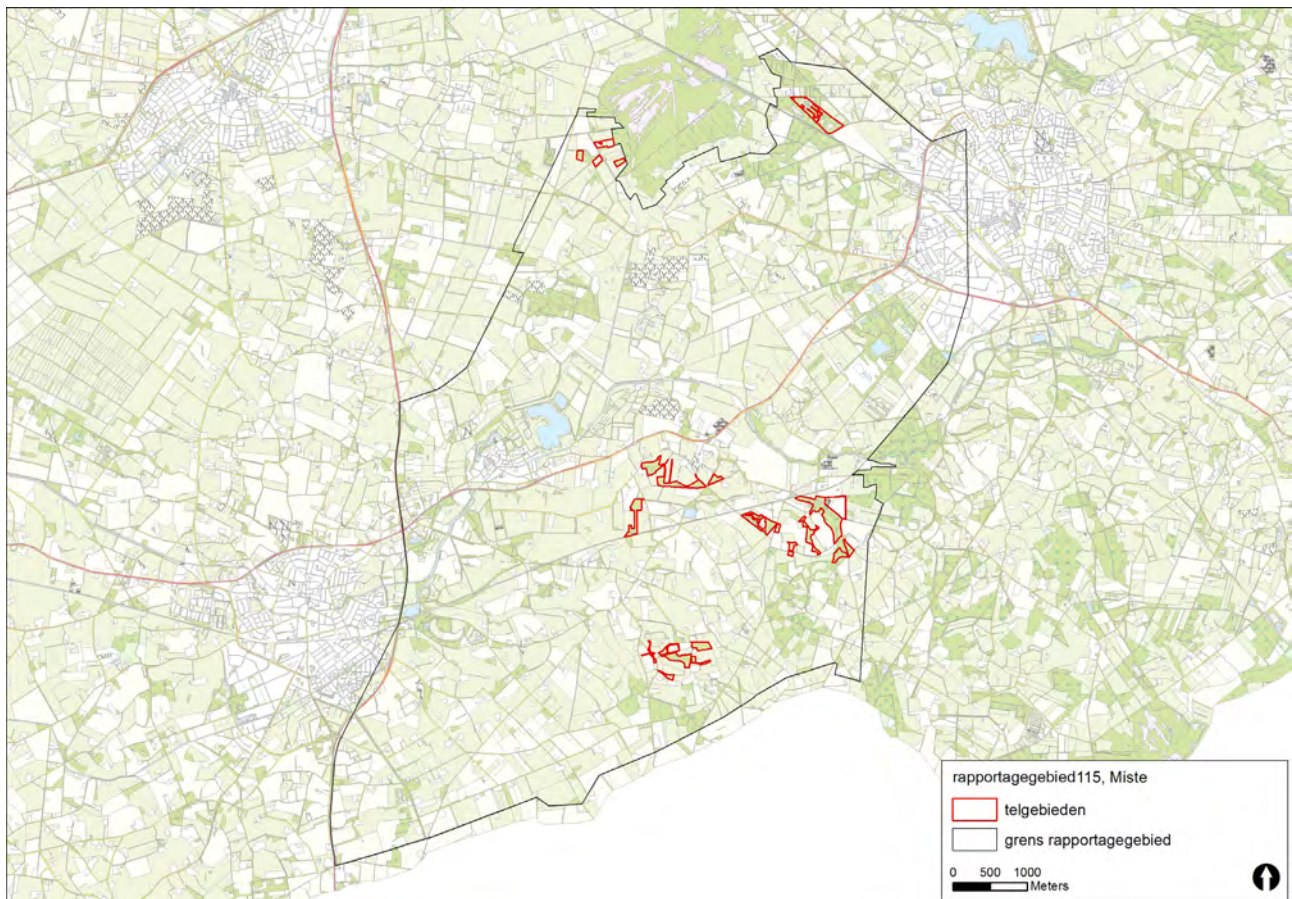
Soortnaam	Totaal	N/100 ha	N05.01	N07.01	N10.02	N14.01	N14.02	N14.03	N15.02	N16.02	N17.01	Overige
Appelvink	1	1,8								1		
Boomklever	4	7,1					2		1			1
Boomkruiper	6	10,7	1				1	1	1	1		1
Boompieper	5	8,9	2	1			1		1			
Bosrietzanger	2	3,6	1							1		
Dodaars	1	1,8										1
Geelgors	2	3,6	2									
Gekraagde Roodstaart	3	5,4					1	1		1		
Grasmus	6	10,7	3					1		1		1
Grauwe Gans	10	17,8	7									3
Groene Specht	4	7,1		1		1		1	1			
Grote Bonte Specht	14	25,0				1	2		3	6	2	
Kievit	13	23,2	11	1	1							
Kleine Bonte Specht	2	3,6								1	1	
Kleine Plevier	1	1,8	1									
Krakeend	1	1,8										1
Scholekster	1	1,8	1									
Spotvogel	3	5,4								3		
Tureluur	1	1,8	1									
Wespendief	1	1,8								1		
Wielewaal	8	14,3					2			6		
Zanglijster	11	19,6	2			1			1	5	2	

11. Rapportagegebied 115 Miste

11.1. Gebiedsbeschrijving

Dit rapportagegebied ligt in de zuidelijke Achterhoek tussen Aalten en Winterswijk. De gekarteerde objecten liggen vooral verspreid in het zuiden (drie clusters) en uiterste noorden van dit rapportage-

gebied. De noordelijke objecten liggen rond het Korenburgerveen (figuur 9). De objecten bestaan voornamelijk uit bos. Het aandeel vochtig bos met een productiefunctie is verhoudingsgewijs groot (tabel 16).

Figuur 9. Ligging voor Provincie Gelderland onderzochte SNL-objecten in rapportagegebied 115 Miste.

11.2. Veldwerk

In rapportagegebied 115 bedroeg de totale oppervlakte geïnventariseerd terrein ruim 64 hectare. De objecten in dit rapportagegebied zijn in combinatie met objecten in rapportagegebied 117, 118, 120 en 121 onderzocht. Daarnaast werden er in deze rapportagegebieden ook objecten in opdracht van Bosgroep Midden-Nederland onderzocht. Het is niet mogelijk om de precieze bezoekmomenten per opdrachtgever uit de bezoekgegevens te filteren. De onderzoeksintensiteit in deze regio bedroeg 12,3 minuten per hectare.

Tabel 16. Geïnventariseerde oppervlakte van de verschillende beheertypen in rapportagegebied 115 Miste.

Beheertype	Opp ha
N07.01 droge heide	0,8
N14.01 rivier/beekbegeleidend bos	0,3
N14.02 hoog- en laagveenbos	3,0
N14.03 haagbeuken- en essenbos	1,4
N15.02 dennen- eiken- en beukenbos	12,1
N16.01 droog bos met productie	20,2
N16.02 vochtig bos met productie	22,5
Overige	3,8
Totale oppervlakte	64,2

11.3. Resultaten

In totaal werden 98 territoria van 14 verschillende voor een SNL beheertype kwalificerende soorten broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied (tabel 17).

In totaal werden zes territoria van twee Rode Lijstsoorten (Van Beusekom *et al.* 2005) vastgesteld: Grauwe Vliegenvanger (3) en Groene Specht (3).

De broedvogelbevolking in de onderzochte objecten is typerend voor bos met een groot aandeel loofhout in een half open landschap met beekdalen in de Achterhoek. Typische soorten van loofbos in half open landschap (Groene Specht), met relatief hoge dichtheden van andere liefhebbers van oud loofbos (Boomklever en Appelvink). De afzonderlijke objecten zijn wat aan de kleine kant om uitspraken te kunnen doen over de dichtheden per 100 hectare.

Tabel 17. Aantallen en dichtheden van broedvogelterritoria SNL-soorten in geïnventariseerd deel van rapportagegebied 115 Miste in 2017. Vet=kwalificerende soort voor betreffend beheertype, vet & cursief kwalificerende soort voor beheertype op basis van Rode Lijststatus (bedreigd en ernstig bedreigd).

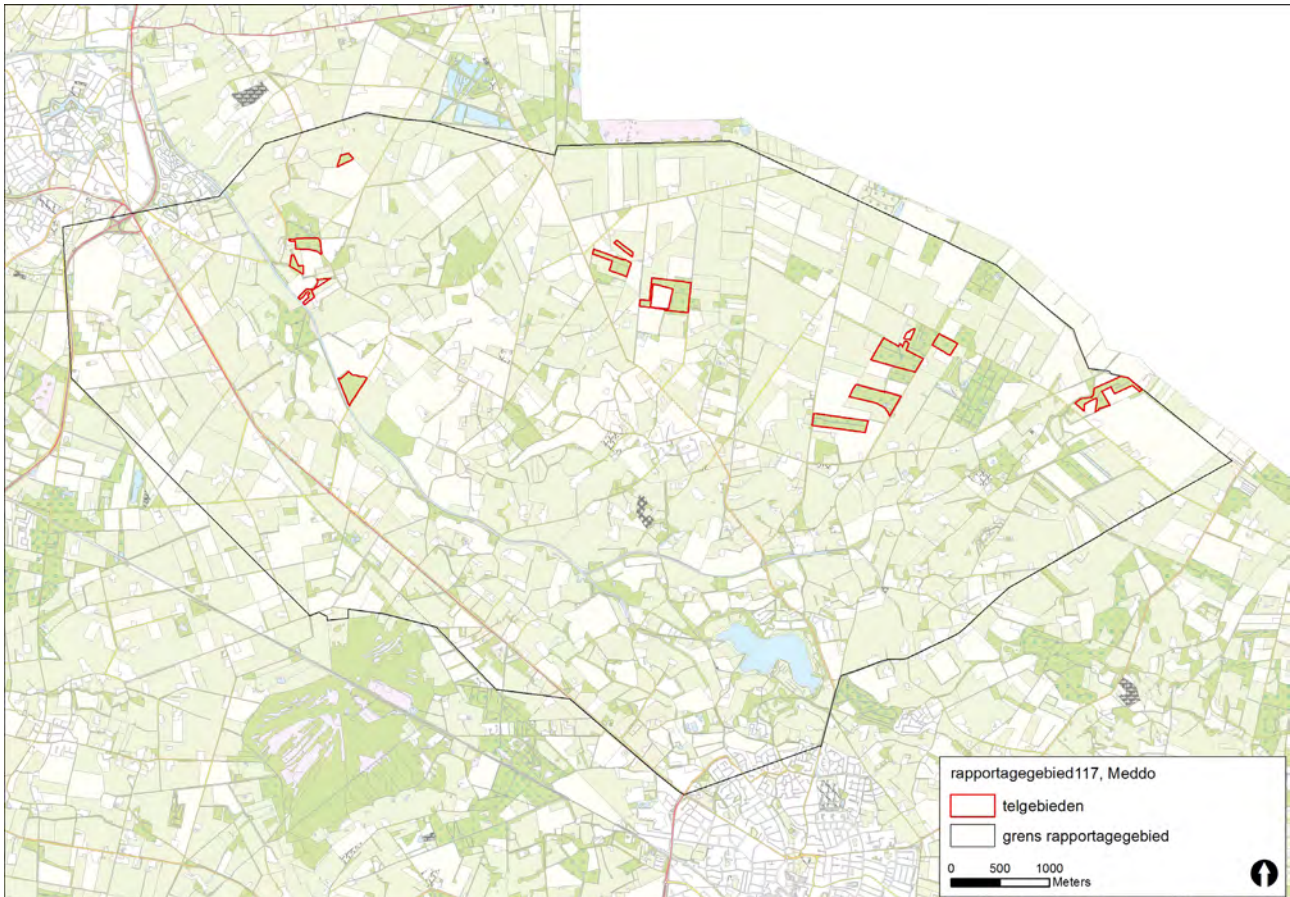
Soortnaam	Totaal	N/100 ha	N07.01	N14.01	N14.02	N14.03	N15.02	N16.01	N16.02	Overige
Appelvink	5	7,8					1	1	3	
Boomklever	12	18,7				1	3	5	3	
Boomkruiper	23	35,9		1	1	1	4	6	9	1
Boompieper	6	9,4			1			3	2	
Geelgors	2	3,1							2	
Gekraagde Roodstaart	3	4,7					1		2	
Grauwe Vliegenvanger	2	3,1				1		1		
Groene Specht	3	4,7					1	1	1	
Groenling	1	1,6					1			
Grote Bonte Specht	14	21,8			1	1	1	4	7	
Putter	1	1,6							1	
Roodborsttapuit	1	1,6	1							
Vuurgoudhaan	1	1,6						1		
Zanglijster	24	37,4			2		5	6	10	1

12. Rapportagegebied 117 Meddo

12.1. Gebiedsbeschrijving

Dit rapportagegebied ligt in de noordoostelijke Achterhoek tussen Groenlo, Winterswijk en de

Duitse grens. De objecten liggen ten noorden van het plaatsje Meddo verspreid over de hele breedte van het rapportagegebied (figuur 10). De objecten omvatten bos met verschillende beheertypen (tabel 18).

Figuur 10. Ligging voor Provincie Gelderland onderzochte SNL-objecten in rapportagegebied 117 Meddo.

12.2. Veldwerk

In rapportagegebied 117 bedroeg de totale oppervlakte geïnventariseerd terrein ruim 59 hectare. De objecten in dit rapportagegebied zijn in combinatie met objecten in rapportagegebied 115, 118, 120 en 121 onderzocht. Daarnaast werden er in deze rapportagegebieden ook objecten in opdracht van Bosgroep Midden-Nederland onderzocht. Het is niet mogelijk om de precieze bezoekmomenten per opdrachtgever uit de bezoekgegevens te filteren. De onderzoeksintensiteit in deze regio bedroeg 12,3 minuten per hectare.

Tabel 18. Geinventariseerde oppervlakte van de verschillende beheertypen in rapportagegebied 117 Meddo.

Beheertype	Opp ha
N14.02 hoog- en laagveenbos	8,1
N15.02 dennen- eiken- en beukenbos	36,8
N16.01 droog bos met productie	9,8
N16.02 vochtig bos met productie	1,9
N17.01 vochtig hakhout en middenbos	2,9
Overige	0,1
Totale oppervlakte	59,5

12.3. Resultaten

In totaal werden 68 territoria van 9 verschillende voor een SNL beheertype kwalificerende soorten broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied (tabel 19). In totaal werden zeven territoria van drie Rode Lijst-soorten (Van Beusekom *et al.* 2005) vastgesteld: Grauwe Vliegenvanger (1), Groene Specht (1) en Wielewaal (5).

De broedvogelbevolking in de onderzochte objecten is typerend voor bos met een groot aandeel loofhout in een half open landschap, zoals hier aanwezig is in de Achterhoek. De afzonderlijke objecten zijn wat aan de kleine kant om uitspraken te kunnen doen over de dichtheden per 100 hectare.

Tabel 19. Aantallen en dichtheden van broedvogelterritoria SNL-soorten in geïnventariseerd deel van rapportagegebied 117 Meddo in 2017. *Vet*=kwalificerende soort voor betreffend beheertype, *vet & cursief* kwalificerende soort voor beheertype op basis van Rode Lijststatus (bedreigd en ernstig bedreigd).

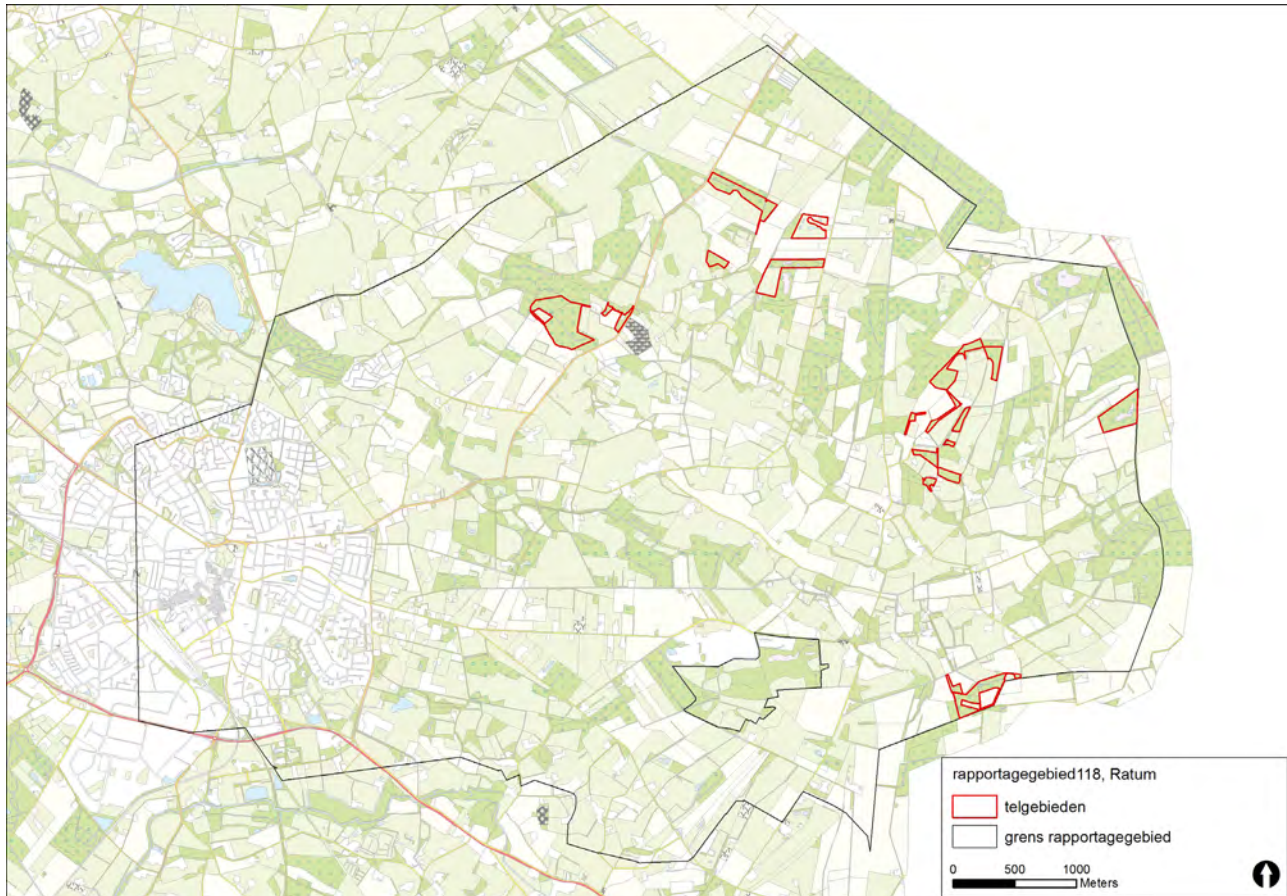
Soortnaam	Totaal	N/100 ha	N14.02	N15.02	N16.01	N16.02	N17.01	Overige
Boomklever	9	15,1	2	6			1	
Boomkruiper	12	20,2	2	9	1			
Boompieper	8	13,5	1	5	2			
Gekraagde Roodstaart	6	10,1	1	4	1			
Grauwe Vliegenvanger	1	1,7			1			
Groene Specht	1	1,7		1				
Grote Bonte Specht	13	21,9	1	9	1	1	1	
Wielewaal	5	8,4	1	2				2
Zanglijster	13	21,9	2	6	4	1		

13. Rapportagegebied 118 Ratum

13.1. Gebiedsbeschrijving

Dit rapportagegebied ligt in de noordoostelijke Achterhoek tussen Winterswijk en de Duitse grens. De in dit rapportagegebied gekarteerde objecten lig-

gen in de noordoostelijke helft van het rapportagegebied (figuur 11). De objecten omvatten voornamelijk vochtig en droog bos met een productiefunctie (tabel 20).

Figuur 11. Ligging voor Provincie Gelderland onderzochte SNL-objecten in rapportagegebied 118 Ratum.

13.2. Veldwerk

In rapportagegebied 118 bedroeg de totale oppervlakte geïnventariseerd terrein ruim 54 hectare. De objecten in dit rapportagegebied zijn in combinatie met objecten in rapportagegebied 115, 117, 120 en 121 onderzocht. Daarnaast werden er in deze rapportagegebieden ook objecten in opdracht van Bosgroep Midden-Nederland onderzocht. Het is niet mogelijk om de precieze bezoekmomenten per opdrachtgever uit de bezoekgegevens te filteren. De onderzoeksintensiteit in deze regio bedroeg 12,3 minuten per hectare.

Tabel 20. Geïnventariseerde oppervlakte van de verschillende beheertypen in rapportagegebied 118 Ratum.

Beheertype	Opp ha
N06.04 vochtige heide	4,5
N10.02 vochtig hooiland	1,9
N14.03 haagbeuken- en essenbos	5,0
N15.02 dennen- eiken- en beukenbos	14,8
N16.01 droog bos met productie	13,2
N16.02 vochtig bos met productie	12,9
Overige	1,8
Totale oppervlakte	54,2

13.3. Resultaten

In totaal werden 85 territoria van 17 verschillende voor een SNL beheertype kwalificerende soorten broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied (tabel 21). In totaal werden vier territoria van drie Rode Lijst-soorten (Van Beusekom *et al.* 2005) vastgesteld: Grauwe Vliegenvanger (2), Groene Specht (1) en Wielewaal (1).

De broedvogelbevolking in de onderzochte objecten

is typerend voor bos met een groot aandeel loofhout in een half open landschap met beekdalen in de oostelijke Achterhoek.

Typische soorten van oud loofbos (Kleine Bonte Specht, Wielewaal) en exotisch naaldhout (Vuurgoudhaan) zijn vertegenwoordigd in de objecten in dit rapportagegebied. Evenals relatief veel Boompiepers in de overgangen tussen bos en open gebied. De afzonderlijke objecten zijn wat aan de kleine kant om uitspraken te kunnen doen over de dichtheden per 100 hectare.

Tabel 21. Aantallen en dichtheden van broedvogelterritoria SNL-soorten in geïnventariseerd deel van rapportagegebied 118 Ratum in 2017. *Vet*=kwalificerende soort voor betreffend beheertype, *vet & cursief* kwalificerende soort voor beheertype op basis van Rode Lijststatus (bedreigd en ernstig bedreigd).

Soortnaam	Totaal	N/100ha	N06.04	N10.02	N14.03	N15.02	N16.01	N16.02	Overige
Appelvink	4	7,4				1	2	1	
Boomklever	10	18,5			1		6	3	
Boomkruiper	15	27,7	1		1	3	5	5	
Boompieper	9	16,6	2	1		4	1	1	
Geelgors	1	1,8			1				
Gekraagde Roodstaart	1	1,8							1
Grasmus	2	3,7	1				1		
Grauwe Gans	1	1,8		1					
Grauwe Vliegenvanger	2	3,7					1	1	
Groene Specht	1	1,8							1
Groenling	1	1,8					1		
Grote Bonte Specht	16	29,5	1		1	5	5	4	
Kievit	1	1,8		1					
Kleine Bonte Specht	1	1,8					1		
Vuurgoudhaan	2	3,7					1	1	
Wielewaal	1	1,8							1
Zanglijster	17	31,4		1	2	3	8	3	

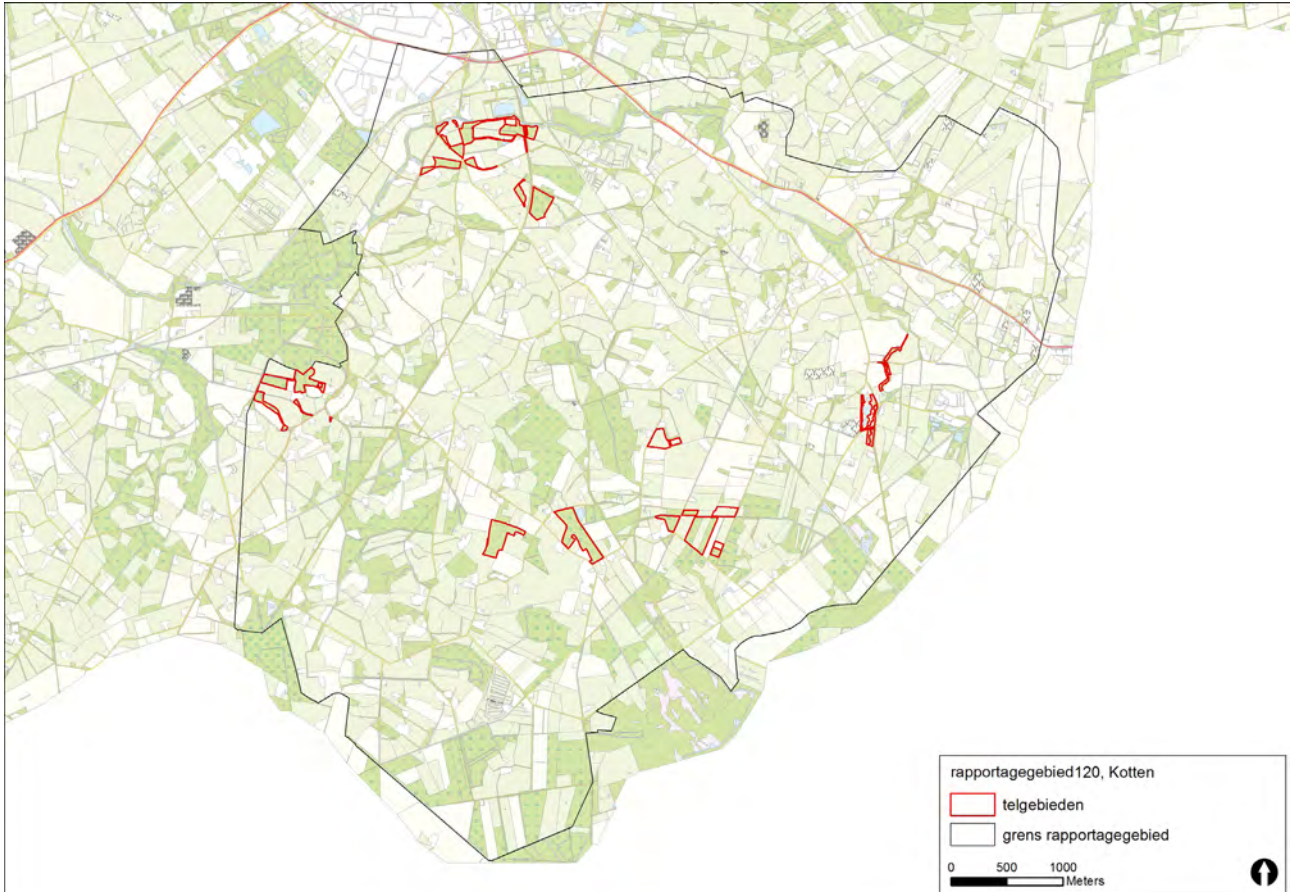

14. Rapportagegebied 120 Kotten

14.1. Gebiedsbeschrijving

Dit rapportagegebied ligt in de zuidoostelijke Achterhoek tussen Winterswijk en de Duitse grens. De gekarteerde objecten in dit rapportagegebied lig-

gen verspreid in het oostelijke deel rond het plaatsje Woold en aan de noordzijde net ten zuiden van Winterswijk (figuur 12). De objecten bestaan voornamelijk uit bos met verschillende functies (tabel 22).

Figuur 12. Ligging voor Provincie Gelderland onderzochte SNL-objecten in rapportagegebied 120 Kotten.

14.2. Veldwerk

In rapportagegebied 120 bedroeg de totale oppervlakte geïnventariseerd terrein ruim 52 hectare. De objecten in dit rapportagegebied zijn in combinatie met objecten in rapportagegebied 115, 117, 118 en 121 onderzocht. Daarnaast werden er in deze rapportagegebieden ook objecten in opdracht van Bosgroep Midden-Nederland onderzocht. Het is niet mogelijk om de precieze bezoekmomenten per opdrachtgever uit de bezoekgegevens te filteren. De onderzoeksintensiteit in deze regio bedroeg 12,3 minuten per hectare.

Tabel 22. Geïntervieweerde oppervlakte van de verschillende beheertypen in rapportagegebied 120 Kotten.

Beheertype	Opp ha
N10.01 nat schraalland	2,6
N14.03 haagbeuken- en essenbos	2,3
N15.02 dennen- eiken- en beukenbos	31,7
N16.01 droog bos met productie	3,1
N16.02 vochtig bos met productie	8,0
N17.01 vochtig hakhout en middenbos	1,9
Overige	2,8
Totale oppervlakte	52,3

14.3. Resultaten

In totaal werden 83 territoria van 11 verschillende voor een SNL beheertype kwalificerende soorten broedvogels vastgesteld in het onderzoeksgebied (tabel 23).

In totaal werden vijf territoria van drie Rode Lijstsoorten (Van Beusekom *et al.* 2005) vastgesteld: Grauwe Vliegenvanger (3), Groene Specht (1) en Wielewaal (1).

De broedvogelbevolking in de onderzochte objecten is typerend voor bos met een groot aandeel loofhout in een half open landschap, zoals dat aanwezig is in de oostelijke Achterhoek. De afzonderlijke objecten zijn wat aan de kleine kant om uitspraken te kunnen doen over de dichtheden per 100 hectare.

Tabel 23. Aantallen en dichtheden van broedvogelterritoria SNL-soorten in geïnventariseerd deel van rapportagegebied 120 Kotten in 2017. Vet=kwalificerende soort voor betreffend beheertype, vet & cursief kwalificerende soort voor beheertype op basis van Rode Lijststatus (bedreigd en ernstig bedreigd).

Soortnaam	Totaal	N/100 ha	N10.01	N14.03	N15.02	N16.01	N16.02	N17.01	Overige
Boomklever	7	13,4			6		1		
Boomkruiper	19	36,3			12		5	1	1
Boompieper	7	13,4	1	1	5				
Geelgors	3	5,7			2	1			
Gekraagde Roodstaart	5	9,6			4		1		
Grasmus	3	5,7			2	1			
Grauwe Vliegenvanger	3	5,7			2		1		
Groene Specht	1	1,9			1				
Grote Bonte Specht	14	26,8			11		3		
Wielewaal	1	1,9			1				
Zanglijster	20	38,3		4	10	1	4	1	

Literatuur

- VAN BEUSEKOM R., HUIGEN P., HUSTINGS F., DE PATER K. & THISSEN L. (red.) 2005. Rode Lijst van de Nederlandse broedvogels. Tirion Uitgevers B.V., Baarn.
- DE BOER V. 2015. Broedvogels van terreinen van de Unie van bosgroepen in Gelderland in 2015. Sovon-rapport 2015/31. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.
- DE BOER V. 2015. Broedvogels van SNL-objecten in Gelderland in 2015. Sovon-rapport 2015/52.
- Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.
- VERGEER J.W., VAN DIJK A.J., BOELE A., VAN BRUGGEN J. & HUSTINGS F. 2016. Handleiding Sovon broedvogelonderzoek: Broedvogel Monitoring Project en Kolonievogels. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.
- HUSTINGS M.F.H., KWAK R.G.M., OPDAM P.F.M. & REIJNEN M.J.S.M. 1985. Vogelinventarisatie. PUDOC, Wageningen en Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels. Zeist.
-

Bijlagen

Bijlage 1. Lijst van te inventariseren soorten in 2017

Soort	BMP-B	SNL	Soort	BMP-B	SNL
Aalscholver	x		Groene Specht	x	x
Appelvink	x	x	Groenling		x
Baardman	x	x	Grote Bonte Specht		x
Bergeend	x	x	Grote Karekiet	x	x
Blauwborst	x	x	Grote Lijster	x	
Blauwe Kiekendief	x	x	Grote Mantelmeeuw	x	
Blauwe Reiger	x		Grote Stern	x	x
Bontbekplevier	x	x	Grote Zilverreiger		x
Bonte Vliegenvanger	x		Grutto	x	x
Boomklever	x	x	Halsbandparkiet	x	
Boomkruiper		x	Havik	x	
Boomleeuwerik	x	x	Houtsnip	x	
Boompieper	x	x	Huiswaluw	x	
Boomvalk	x		IJsvogel	x	x
Bosrietzanger		x	Indische Gans	x	
Bosuil	x		Keep	x	x
Braamsluiper	x	x	Kemphaan	x	x
Brandgans	x		Kerkuil	x	
Bruine Kiekendief	x	x	Kievit	x	x
Buidelmees	x	x	Klapekster	x	x
Buizerd	x		Klein waterhoen		x
Canadese Gans	x		Kleine Barmsijs	x	x
Casarca	x		Kleine Bonte Specht	x	x
Cetti's zanger	x	x	Kleine Mantelmeeuw	x	
Dodaars	x	x	Kleine Plevier	x	x
Draaihals	x	x	Kleinst waterhoen		x
Duinpieper	x	x	Kluut	x	x
Dwergmeeuw	x		Kneu	x	x
Dwergstern	x	x	Knobbelzwaan	x	
Eider	x	x	Koekoek	x	
Engelse Kwikstaart	x		Kokmeeuw	x	
Europese Kanarie	x		Kolgans	x	
Fluiter	x	x	Korhoen	x	x
Fuut	x		Kortsnavelboomkruiper	x	
Geelgors	x	x	Kraanvogel	x	x
Geelpootmeeuw	x		Krakeend	x	x
Gekraagde Roodstaart	x	x	Kramsvogel	x	
Gele Kwikstaart	x	x	Krooneend	x	x
Geoorde Fuut	x	x	Kruisbek	x	
Glanskop	x		Kuifeend	x	x
Goudplevier	x	x	Kuifmees	x	
Goudvink	x		Kwak	x	x
Grote Gele Kwikstaart	x		Kwartel	x	x
Grasmus	x	x	Kwartelkoning	x	x
Graspieper	x	x	Lepelaar	x	x
Grauwe Gans	x	x	Mandarijneend	x	
Grauwe Gors	x	x	Matkop	x	x
Grauwe Kiekendief	x	x	Middelste Bonte Specht	x	x
Grauwe Klauwier	x	x	Middelste Zaagbek	x	
Grauwe Vliegenvanger		x	Nachtegaal	x	x
Nachtwaluw	x		Spotvogel	x	x

Bijlage 1. Vervolg

Soort	BMP-B	SNL	Soort	BMP-B	SNL
Nijlgans	x		Sprinkhaanzanger	x	x
Noordse Stern	x	x	Steenuil	x	
Oeverzwaluw	x		Stormmeeuw	x	
Ooievaar	x		Strandplevier	x	x
Ortolaan	x	x	Tafeleend	x	x
Paapje	x	x	Tapuit	x	x
Patrijs	x	x	Torenvalk	x	
Pijlstaart	x	x	Tureluur	x	x
Porseleinhoen	x	x	Veldleeuwerik	x	x
Purperreiger	x	x	Velduil	x	x
Putter	x	x	Visdief	x	x
Raaf	x	x	Vuurgoudhaan	x	x
Ransuil	x		Waterral	x	x
Rietzanger	x	x	Watersnip	x	x
Ringmus	x		Wespendief	x	x
Roek	x		Wielewaal	x	x
Roerdomp	x	x	Wintertaling	x	x
Roodborsttapuit	x	x	Woudaap	x	x
Roodhalsfuut	x	x	Wulp	x	x
Roodmus	x		Zanglijster		x
Rosse Stekelstaart	x		Zilvermeeuw	x	
Rouwkwikstaart	x		Zomertaling	x	x
Scholekster	x	x	Zomertortel	x	
Sijs	x	x	Zwarte Mees	x	
Slobeend	x	x	Zwarte Roodstaart	x	
Smient	x	x	Zwarte Specht	x	x
Snor	x	x	Zwarte Stern	x	x
Soepgans	x		Zwarte Zwaan	x	
Sperwer	x		Zwartkopmeeuw	x	

Bijlage 2. Overzicht oppervlakte onderzocht beheertype per rapportagegebied

Geb nr	Rapportagegebied	Beheertype	Opp ha
12	Hattem-Heerde	N07.01 droge heide	1,9
12	Hattem-Heerde	N16.01 droog bos met productie	161,2
12	Hattem-Heerde	Overige	7,4
14	De Klippen	N07.01 droge heide	163,1
14	De Klippen	N12.05 kruiden- en faunarijke akker	1,2
14	De Klippen	N14.03 haagbeuken- en essenbos	1,8
14	De Klippen	N15.02 dennen- eiken- en beukenbos	53,3
14	De Klippen	N16.01 droog bos met productie	1212,9
14	De Klippen	Overige	38,4
25	Tongeren	N06.04 vochtige heide	8,1
25	Tongeren	N07.01 droge heide	84,2
25	Tongeren	N10.01 nat schraalland	12,7
25	Tongeren	N10.02 vochtig hooiland	3,7
25	Tongeren	N14.02 hoog- en laagveenbos	1,2
25	Tongeren	N15.02 dennen- eiken- en beukenbos	8,2
25	Tongeren	N16.01 droog bos met productie	123,5
25	Tongeren	N16.02 vochtig bos met productie	0,7
25	Tongeren	N17.03 park- en stinzenbos	2,4
25	Tongeren	Overige	1,9
98	Ruurlo	N05.01 moeras	5,9
98	Ruurlo	N12.05 kruiden- en faunarijke akker	3,0
98	Ruurlo	N14.01 rivier/beekbegeleidend bos	30,8
98	Ruurlo	N14.03 haagbeuken- en essenbos	5,7
98	Ruurlo	N15.02 dennen- eiken- en beukenbos	66,6
98	Ruurlo	N16.01 droog bos met productie	8,1
98	Ruurlo	N16.02 vochtig bos met productie	22,4
98	Ruurlo	N17.01 vochtig hakhout en middenbos	3,9
98	Ruurlo	N17.03 park- en stinzenbos	5,7
98	Ruurlo	Overige	3,4
103	Het Grootte Veld	N05.01 moeras	2,4
103	Het Grootte Veld	N14.01 rivier/beekbegeleidend bos	0,3
103	Het Grootte Veld	N14.03 haagbeuken- en essenbos	1,3
103	Het Grootte Veld	N15.02 dennen- eiken- en beukenbos	47,3
103	Het Grootte Veld	N16.01 droog bos met productie	91,9
103	Het Grootte Veld	Overige	2,2
108	Gelselaar en Geesteren	N05.01 moeras	4,4
108	Gelselaar en Geesteren	N06.04 vochtige heide	3,1
108	Gelselaar en Geesteren	N10.02 vochtig hooiland	3,2
108	Gelselaar en Geesteren	N14.02 hoog- en laagveenbos	11,1
108	Gelselaar en Geesteren	N14.03 haagbeuken- en essenbos	4,0
108	Gelselaar en Geesteren	N15.02 dennen- eiken- en beukenbos	12,3
108	Gelselaar en Geesteren	Overige	3,9
112	Zieuwent	N05.01 moeras	12,8
112	Zieuwent	N07.01 droge heide	2,7
112	Zieuwent	N10.02 vochtig hooiland	1,9
112	Zieuwent	N14.01 rivier/beekbegeleidend bos	2,5
112	Zieuwent	N14.02 hoog- en laagveenbos	2,5
112	Zieuwent	N14.03 haagbeuken- en essenbos	2,8
112	Zieuwent	N15.02 dennen- eiken- en beukenbos	8,6
112	Zieuwent	N16.02 vochtig bos met productie	16,6
112	Zieuwent	N17.01 vochtig hakhout en middenbos	4,0
112	Zieuwent	Overige	1,7

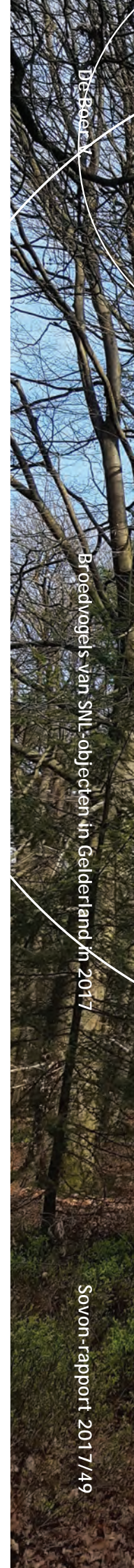
Bijlage 2. Vervolg

Geb nr	Rapportagegebied	Beheertype	Opp ha
115	Miste	N07.01 droge heide	0,8
115	Miste	N14.01 rivier/beekbegeleidend bos	0,3
115	Miste	N14.02 hoog- en laagveenbos	3,0
115	Miste	N14.03 haagbeuken- en essenbos	1,4
115	Miste	N15.02 dennen- eiken- en beukenbos	12,1
115	Miste	N16.01 droog bos met productie	20,2
115	Miste	N16.02 vochtig bos met productie	22,5
115	Miste	Overige	3,8
117	Meddo	N14.02 hoog- en laagveenbos	8,1
117	Meddo	N15.02 dennen- eiken- en beukenbos	36,8
117	Meddo	N16.01 droog bos met productie	9,8
117	Meddo	N16.02 vochtig bos met productie	1,9
117	Meddo	N17.01 vochtig hakhout en middenbos	2,9
117	Meddo	Overige	0,1
118	Ratum	N06.04 vochtige heide	4,5
118	Ratum	N10.02 vochtig hooiland	1,9
118	Ratum	N14.03 haagbeuken- en essenbos	5,0
118	Ratum	N15.02 dennen- eiken- en beukenbos	14,8
118	Ratum	N16.01 droog bos met productie	13,2
118	Ratum	N16.02 vochtig bos met productie	12,9
118	Ratum	Overige	1,8
120	Kotten	N10.01 nat schraalland	2,6
120	Kotten	N14.03 haagbeuken- en essenbos	2,3
120	Kotten	N15.02 dennen- eiken- en beukenbos	31,7
120	Kotten	N16.01 droog bos met productie	3,1
120	Kotten	N16.02 vochtig bos met productie	8,0
120	Kotten	N17.01 vochtig hakhout en middenbos	1,9
120	Kotten	Overige	2,8
		Totale oppervlakte	2516,8

Uit deze PDF zijn de stippenkaarten verwijderd. Voor aanvullende gegevens kunt u contact opnemen met Petra Verburg (petra.verburg@sovon.nl)

In opdracht van:

provincie
GELDERLAND

Sovon Vogelonderzoek Nederland

Postbus 6521
6503 GA Nijmegen
Toernooiveld 1
6525 ED Nijmegen
T (024) 7 410 410

E info@sovon.nl
I www.sovon.nl

